

Nordre Land kommune

Ekte landsbyliv og levende grender med åpenhet, nærhet og skaperglede

ÅRSRAPPORT 2015

VEDTATT I K-SAK XX/16

INNHold

Forord.....	3
1 Rådmannens innledning.....	3
2 Oppsummering	6
2.1 Måloppnåelse.....	6
2.2 Sykefravær	8
2.3 Økonomi.....	9
3 Årsrapport fra enhetene	12
3.1 Sentraladministrasjonen	12
3.2 Dokka barneskole	13
3.3 Torpa barne- og ungdomsskole.....	14
3.4 Dokka ungdomsskole	15
3.5 Læringssenteret	15
3.6 Torpa barnehage	16
3.7 Dokka barnehage	17
3.8 Nordsinni barnehage.....	17
3.9 Kulturskole	18
3.10 NAV	18
3.11 Familie og helse.....	19
3.12 Tilrettelagte tjenester	22
3.13 Omsorg og rehabilitering	23
3.14 Teknisk drift og eiendom.....	25
3.15 Kultur.....	26
3.16 Plan og næring	27
4 Investeringer 2014	28
5 Finans	44
6 Folkehelsearbeidet i Nordre Land	44
7 Rapportering på politiske vedtak	46

FORORD

Årsrapporten, tidligere kalt årsmelding, er rådmannens oppsummering av fjorårets «seiere» og «nederlag», for å bruke idrettsterminologi. Heldigvis er det langt flere mål som er oppnådd, enn de som ikke er nådd. Kommunestyrets oppdrag til rådmannen og tjenestene, ligger nedfelt i kommuneplanen og tematiske planer, som igjen er nedfelt i handlingsplanen med styringskort. I årsrapporten rapporteres det derfor på måloppnåelse i forhold til **styringskortene** (vedlegg), fjorårets investeringsprosjekter, finans og oppfølging av politiske vedtak gjort i 2015 og fra tidligere år som ikke er ferdigstilt.

1 RÅDMANNENS INNLEDNING

Rådmannens oppsummering av året 2015 i Nordre Land kommune;

- Generelt god økonomisk kontroll i enhetene og administrasjonen
- Videreføring av et høyt tjenestenivå
- Nordre Land-skolen ligger fortsatt noe lavt på nasjonale prøver
- Grunnskolepoengene i Nordre Land er forbedret, men fortsatt under målsettingen
- Resultatene fra Elevundersøkelsen viser et godt læringsmiljø og god trivsel
- Ferdigstilt klagebehandling i forbindelse med innføring av eiendomsskatt
- Arbeid med kommuneplanens arealdel og kommunedelplaner i fjellet
- Lean er tatt i bruk i flere enheter og avdelinger
- Nok en vellykket Landsbykonferanse, denne gang med temaet «Landsbyen inn i framtida»
- Kommunereformen
- Etablering av ny sykehjemsavdeling
- Utvikling av Nordre Land kommune på sosiale medier

Økonomi

Regnskapsresultatet for 2015 viser et mindreforbruk på kr. 6,8 mill. Imidlertid skyldes det meste av dette resultatet en mindretgift på 10,8 mill. i forbindelse med avregning av pensjonsutgiften for 2015.

Netto driftsresultat, som er det viktigste økonomiske nøkkeltallet for en kommunen, endte på kr 3,92 mill. i 2015, og utgjorde 0,7 % av kommunens driftsinntekter og ligger dermed 0,19 %-poeng under kommunestyrets mål om 0,89 %. Netto driftsresultat blir imidlertid påvirket av de årlige avsetninger og /bruk av fond grunnet premieavvikene. Derfor er det mer korrekt å korrigere netto driftsresultat for disse forholdene. Korrigert er netto driftsresultat kr. 16,2 mill. eller 2,8 %. Dette er godt over fylkesmannens anbefaling på 1,75%.

Mange av de økonomiske indikatorene, som gir et bilde av kommunens økonomiske stilling, fikk en bedring gjennom 2015. Dette gjelder både resultatet, korrigert netto driftsresultat, gjeldsgraden, egenfinansieringsgraden og soliditeten. Flere av disse indikatorene påvirkes av konsekvenser rundt premieavvikene og dette gjør at indikatorene i noen grad må sees som trender over tid. Den eneste indikatoren med negativ tendens i 2015 er arbeidskapitalen, som grunnet reduksjon i omløpsmidler har en markant medgang i år.

Nordre Land kommune avsatte kr 13,3 mill. til fond i 2015. Den største avsetningen er den budsjetterte avsetningen til disposisjonsfond som en del av handlingsrommet i 2015-budsjettet samt avsetning av mottatte

konsesjonsavgifter til næringsfondet. Det generelle disposisjonsfondet ble gjennom 2015 svekket med 3,7 mill. Det er da finansiert utvidelse av det ansvarlige lånet til Vokks NETT AS på kr. 10 mill. hvorav kr. 7,75 mill ble finansiert med bruk av disposisjonsfond og kr. 2,25 mill. finansiert med ubundet investeringsfond.

Totalt ble fondskapitalen i 2015 redusert med 14,4 mill. Korrigert for bruk av fond til finansiering av premieavviket og utvidelsen av ansvarlig lån, er imidlertid fondene totalt økt med kr. 7,56 mill.

Rådmannen vil fremheve følgende punkter vedrørende økonomien i 2015:

- «Den styrbare drifta»: God og nøktern styring innenfor stramme rammer, kombinert med uforutsette merinntekter, gav et lite merforbruk innenfor den styrbare delen av enhetene og administrasjonen på kr 0,13 mill. Det kan likevel nevnes at visse deler av den såkalte «styrbare» drifta, er vanskelig styrbare, jfr. punktet under.
- Det viste seg underveis i 2015 vanskelig å holde budsjettet innenfor økonomisk sosialhjelp og barnevern. I 2015 «sprakk» enheten Nav/sosials budsjett med kr 0,7 mill. til tross for at de i halvårsrapporten ble tilleggsbevilget kr. 1,85 mill. Barnevernets budsjett har et merforbruk på kr. 4,8 mill. der kr. 4,7 mill. er knyttet opp mot barnevernstiltak. Dette er betydelig mer enn prognosene tilsa høsten 2015, og et resultat av tidligere års underbudsjettering, kombinert med mange nye meldinger, undersøkelser og tiltak.
- Pensjon slo positivt ut som følge av avregningen i 2015 med kr. 10,8 mill. og utgiftsføringen av årets premieavvik ble finansiert med avsatte midler fra 2014.
- Skatt og rammetilskudd ble noe høyere enn budsjettert som følge av en betydelig økning av skatteinntektene for Nordre Land sin del, en økning på 9,25 % mot landet for øvrig 4,6 %.
- Mindreinntekter fra eiendomsskatten sammenlignet med opprinnelig og regulert budsjett, som skyldes korrigeringer i utskrevet eiendomsskatt etter klagenemndas behandling av mottatte klager.
- Betydelige merinntekter fra refusjonsordningen for ressurskrevende tjenester og introduksjonstilskudd for nyankomne flyktninger.
- Mindreinntekter fra kraftsalg grunnet lave strømpriser.

2015 var et investeringsår med avslutning av flere investeringer som har vært planlagt og har pågått over flere år. Utvidelse av tomtefelt på Elverom, permanent base for hjemmetjensten Dokka, fortau i Nedre Smebyveg, Lyngvegen og Landmovegen, kjøp av Storgata 58 og ombyggingen av LOS til sykehjems plasser/rehabilitering av gamle Soltun til ny sykehjemsavdeling har vært det største enkeltprosjektet i 2015, sammen med betydelige investeringer innen selvkostområdene vann og avløp. (skal vi si litt mer om dette her?)

Brukerundersøkelser

I 2014 har det vært gjennomført brukerundersøkelse kun i enheten Tilrettelagte tjenester. Oppsummert viser hovedtrekkene i brukerundersøkelsen gode resultater sammenlignet med landsgjennomsnittet.

Bolyst - Ekte Landsbyliv

Prosjektet «Ekte Landsbyliv» ble avsluttet 31.12.2014. Prosjektet startet 1.4.2010 og har vært et stedsutviklings-, bolyst- og omdømmeprojekt som har fått bolystmidler i to omganger.

Målet med prosjektet har vært at:

«DOKKA SKAL INNEN 2015 BLI EN ATTRAKTIV OG VELKJENT LANDSBY SOM FORBINDES MED” EKTE LANDSBYLIV”, DER FELLESKAPET GROR OG DET ER GODT Å BO, LEVE OG ARBEIDE».

I løpet av 2015 ble prosjektet avsluttet og måloppnåelse er nådd. Videreføringen av «Ekte landsbyliv» er forankret i SNU, Strategisk Nærings- og utviklingsplan for Nordre Land kommune 2014-2017. Her er det et eget kapittel som omhandler bolyst. Det er vedtatt at Nordre land kommune skal jobbe videre med satsning og utvikling av bolyst med ekte landsbyliv og levende grender. Ekte landsbyliv og levende grender med åpenhet, nærhet og skaperglede er også visjonen for Handlings- og økonomiplan for 2016-2019.

I 2015 er det gjennomført Landsbykonferanse, Landsbyfest, Landsbymarked, Landsbydugnad, entreprenørskapsarbeid i skolen og jobbet aktivt med markedsføring av Landsbyen Dokka og Nordre Land kommune som et godt sted å bo, leve og arbeide. Stadig flere arrangementer, bedrifter, lag og foreninger bruker landsbybegrepet.

I november hadde vi besøk fra Nabolaget, TV 2 som resulterte i et halvtimes program i beste sendetid. Her ble landsbyflagget ble heist og Landsbyen Dokka ble utnevnt som:

EN ATTRAKTIV OG VELKJENT LANDSBY SOM FORBINDES MED” EKTE LANDSBYLIV”, DER FELLESKAPET GROR OG DET ER GODT Å BO, LEVE OG ARBEIDE.

Næringsutvikling og regionalt samarbeid

I 2015 ble det gitt tilskudd til 10 søknader fra næringsfondet (inkl. næringshagen) og 14 søknader fra DA-midlene. Totalt bevilgede beløp i vedtatte tilskudd er kr. 612.847,- fra næringsfondet og kr. 769.997,89 fra DA-midlene.

Nordre Land kommune leide tre kontorer i Næringshagen 2015. Disse kontorene kan etableres som henvender seg til kommunen få bruke i en oppstartsfase. Når det gjelder bruken har den vært liten, da de som har vært i kontakt med kommunens næringsrådgivere ikke har hatt behov for kontor.

Også i 2015 har Nordre Land kommune deltatt i ByRegionprogrammet i regi av Gjøvikregionen. Det er lagt vekt på å ha et særlig fokus på områder der regionen har, eller kan ta nasjonale roller, og følgende tre innsatsområder er lagt til grunn: **Industri – IKT – Mat**. I tillegg har Regionrådet vedtatt en satsing på bioøkonomi, og et eget prosjekt for Gjøvikregionen er sjøsatt, med Land-kommunene ved roret.

2 OPPSUMMERING

2.1 MÅLOPPNÅELSE

Brukerundersøkelser:

Enheten Tilrettelagte tjenester har gjennomført brukerundersøkelse blant brukerrepresentanter/nærmeste pårørende til utviklingshemmete over 18 år med en svarprosent på 45 %.

Snittet av svarene innenfor spørsmålskategoriene selvbestemmelse, trivsel, trygghet, brukermedvirkning, respektfull behandling, selvbestemmelse, informasjonen og en helhetsvurdering er høyere i Nordre Land enn landsgjennomsnittet i alle kategorier. Det skåres under landsgjennomsnittet på to spørsmål. «Bestemmer selv i hverdagen» med en skår på 3,8 der landet skårer 4,1 og «Bruker er fornøyd med fritidsaktivitetene sine» med 4, det landet skårer 4,3. Høyest skår på «Trives der han/hun bor» med 5,6 og «Bruker føler seg trygg i boligen» med 5,7.

Med unntak av elevundersøkelse er ikke andre brukerundersøkelser gjennomført.

Skoleresultater:

Resultater nasjonale prøver - regning	Mål	2015	2014	Fylket	Landet
5.trinn kommune.	49	47	45	49	50
8.trinn kommune.	49	48	46	50	50
9.trinn kommune.	53	51	51	53	54
Resultater nasjonale prøver - lesing	Mål	2015	2014	Fylket	Landet
5.trinn kommune.	49	48	46	49	50
8.trinn kommune.	50	49	47	49	50
9.trinn kommune.	53	50	51	53	53
Resultater nasjonale prøver - engelsk	Mål	2015	2014	Fylket	Landet
5.trinn kommune.	49	47	46	48	50
8.trinn kommune.	49	48	48	48	50

Resultatene på nasjonale prøver viser at Nordre Land-skolen fortsatt ligger lavt på engelsk, lesing og regning sammenlignet med fylket og nasjonalt nivå. Det er positivt at det er en god utvikling i resultater på nasjonale prøver fra 8. til 9. trinn og at resultatene er noe bedre for 2015 enn for 2014. Det jobbes med å øke læringsutbyttet for alle elever, og resultatene vil vise seg over tid. Det vil også være naturlige variasjoner fra år til år, basert på elevgruppen.

Grunnskolepoeng:

Grunnskolepoeng	2012/13	2013/14	2014/2015	Fylket 14/15	Landet 14/15
Samlet Nordre Land	36,1	37,6	38,0	40,2	40,8
Dokka u-skole	35,8	37,5	37,8	40,2	40,8
Torpa b- og u-skole	36,7	37,9	38,6	40,2	40,8

Tabellen inneholder tall for kommunen samlet, ungdomsskolene hver for seg, fylket og landet. Fra 2014/2015 er valgfag tatt med i beregningen av gjennomsnittet i grunnskolepoeng.

Nordre Land ligger fortsatt lavt i forhold til fylke- og landsgjennomsnitt. Nordre Lands resultater på grunnskolepoeng har ligger for lavt de siste årene, sammenliknet både med fylket og lander for øvrig. Årsaker til lave resultater er sammensatt og komplekst. Kompetansehevende tiltak og skoleutvikling har spesielt fokus i skolenes arbeid for å heve alle elevers læringsutbytte.

Elevundersøkelsen:

Elevundersøkelsen ble gjennomført høsten 2015. Resultatene fra elevenes læringsmiljø og trivsel viser tall som er gode sammenlignet med fylket og landet. Undersøkelsen viser videre at det fortsatt er stabile og lave tall når det gjelder mobbing i skolen og trivsel med lærerne. Arbeidet mot mobbing tas på alvor, og dette er et ansvar alle ansatte i skolene har. Spesielt viktig er det å se på at andelen elever som melder om opplevd mobbing er lav på ungdomstrinnet. Vurdering for læring er et fokusområde for skolene, og er en viktig indikator for læringsutbytte.

Medarbeiderundersøkelse:

Det er ikke gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2015. Dette er i tråd med planene om gjennomføring hvert annet år. Det blir derfor kort gjengitt hovedresultatene fra sist gjennomført undersøkelse i 2014.

Det er utviklet en ny medarbeiderundersøkelse i KS, 10-FAKTOR, som Nordre Land kommune vil ta i bruk fra neste gjennomføring av medarbeiderundersøkelse i 2016. Dette er et forskningsbasert verktøy for å måle variablene som er avgjørende for å oppnå gode resultater, og som kan påvirkes gjennom målrettet utviklingsarbeid. Undersøkelsen legger spesiell vekt på mestring, motivasjon, medarbeiderskap og ledelse. Vi skal ta i bruk undersøkelsen i 2016, og det blir derfor behov for å utarbeide nye målsettinger i styringskortenes medarbeiderperspektiv.

Nedenfor følger en tabell som sammenligner Nordre Land med landsgjennomsnittet for de to siste undersøkelsene: (skala fra 1-6, der 6 er best)

	Gjennomsnitt Nordre Land		Gjennomsnitt Norge	
	2014	2012	2014	2012
Organisering av arbeidet	4,6	4,6	4,6	4,5
Innhold i jobben	5,0	5,0	5,0	5,0
Fysiske arbeidsforhold	4,3	4,3	4,2	4,2
Samarbeid og trivsel med kollegaene	5,1	5,0	5,1	5,0
Mobbing, diskriminering og varsling	5,0	5,0	5,1	5,0

Nærmeste leder	4,6	4,6	4,7	4,6
Medarbeidersamtale	4,9	4,8	4,9	4,8
Overordnet ledelse	4,2	4,1	4,1	4,0
Faglig og personlig utvikling	4,6	4,4	4,5	4,3
Systemer for lønns- og arbeidstidsordninger	4,2	4,2	4,1	4,0
Stolthet over egen arbeidsplass	4,9	4,9	4,8	4,8
Helhetsvurdering	4,7	4,6	4,6	4,6
Gjennomsnitt totalt	4,7	4,6	4,6	4,6

2.2 SYKEFRAVÆR

Sykefraværet i 2015 var på totalt 8,5 %, fordelt med 2,1 % korttidsfravær og 6,4 % langtidsfravær. Sykefraværet har gått ned med 0,5 prosentpoeng fra 2014 til 2015. Dette er en positiv utvikling, og det har ikke vært så lavt siden 2007.

Antall ansatte som har sluttet med uførepensjon i hele organisasjonen er 5 personer i 2015, i alderen 41–65 år. 10 medarbeidere er omplassert til andre stillinger på grunn av helsebegrensninger. 7 ansatte gikk av med alderspensjon, 2 i alder 67-70 og 5 i alder 62-65 (særaldersgrense). 3 ansatte gikk av med avtalefestet pensjon og 1 med delvis AFP.

For øvrig følger HMS arbeidet og oppfølging av syke medarbeidere de samme gode rutinene som tidligere, og vi får tilbakemelding fra NAV om at vi utmerker oss når det gjelder tilrettelegging for ansatte med helsebegrensninger. Årsakene til sykefraværet er ofte sammensatt og en kombinasjon av flere faktorer både i jobb og familie. Dette betyr at mye ligger utenfor arbeidsgivers tilretteleggingsområde.

2.3 ØKONOMI

Nordre Land kommune legger frem et regnskapsmessig resultat for 2015 med et mindreforbruk på kr. 6.809.776,56. Til sammenligning viste resultatet for 2014 et resultat i balanse etter forskriftsmessige strykninger av budsjetterte overføringer til investeringer (og avsetninger...???)

Netto driftsresultat er hovedindikatoren for økonomiske balansen i en kommune. Netto driftsresultat ble kr 3.921.305,17 mill. i 2015, og utgjorde 0,7 % av kommunens driftsinntekter. Dette er et resultat som er noe svakere enn det som var forutsatt i opprinnelig budsjett, men er bedre enn regulert budsjett som var -1,3 %. I 2014 hadde Nordre Land kommune et nettodriftsresultat på kr 21,2 mill., eller 3,7 %. Fylkesmannen anbefaler, med støtte fra Teknisk beregningsutvalg, at netto driftsresultat over tid bør ligge på minst 1,75 %. Netto driftsresultat for alle landets kommuner utenom Oslo var i 2015 2,8 %, mens snittet i Oppland var 2,3 %.

Flere av de økonomiske nøkkeltallene som er presentert i årsberetningen, er i stor grad påvirket av det årlige pensjonspremieavviket. Det er derfor nødvendig å se på nøkkeltallene korrigert for dette forholdet. Når det korrigeres for dette, har Nordre Land kommune et netto driftsresultat på ca. kr. 16,2 mill.

Fondsbeholdningen samt nøkkeltallene rundt arbeidskapitalen og likviditetsgradene har de siste årene hatt en fallende utvikling og vist at Nordre Land kommune har hatt et behov for å bygge opp et "overskudd". Dette vil bedre både fondskapitalen, å øke egenfinansieringen av investeringer, samt å skape grunnlag for å investere i utvikling av tjenestene også i fremtiden.

Nordre Land kommune avsatte kr 16,2 mill. til fond i 2015 hvorav kr 13,4 mill. er avsetninger i driftsregnskapet. Den største avsetningen er avsetningen av budsjettert avsetning til handlingsrom, avsetning av konsesjonsavgifter og ubrukte øremerkede tilskuddsmidler. Det generelle disposisjonsfondet ble redusert med kr. 3,7 mill gjennom året. I denne fondsreduksjonen ligger også det som ble brukt av disposisjonsfondet, til å øke det ansvarlige lån i Vokks Nett AS. Ser vi bort fra bruk av fond til å øke dette ansvarlige lånet, ble det generelle disposisjonsfondet styrket med nesten kr 3,2 mill.

I 2015 ble fondskapitalen totalt sett redusert med kr 14,4 mill., altså ble det brukt kr 14,4 mill. mer av fond enn det som ble avsatt. Ser vi bort fra bruk av fond til amortisering av premieavviket og den ekstraordinære finansieringen av ansvarlig lån til Vokks Nett AS er nettosommene er økning på kr. 7,6 mill., som i stor grad skyldes avsetninger til bundet driftsfond.

Enhetene og administrasjonen inklusive selvkost, den såkalte "styrbare" delen av økonomien, gikk samlet sett med et merforbruk i 2015 på kr 0,13 mill. Dette fordeler som følger på enhetene (minus betyr «overskudd»):

Sentraladm	304 202,87
Kirkelige formål	46 787,22
Dokka barneskole	631 715,53
Torpa barne- og u.skole	230 934,38
Dokka u-skole	-493 145,19
Nordre Land læringssenter	-3 345 843,42
Torpa barnehage	791 753,22
Dokka barnehage	-399 199,00
Nordsinni barnehage	-301 116,10
Gen barnehage og skoleadm	408 770,24

Kulturskolen	-174 378,43
NAV/sosial	727 587,24
Familie og helse	4 310 326,81
Tilrettelagte tjenester	-2 328 343,67
Omsorg og rehabilitering	1 545 996,20
Tekniske drift og eiendom	-1 860 974,62
Teknisk VAR-område	-492 654,48
Kultur	-37 766,85
Plan og næring	570 728,63
Sum	135 380,58

Andre forhold i driften gikk med et mindreforbruk/merinntekt på ca. kr 6,9 mill. Dette fordeler seg på følgende poster:

Politisk styring	193 701,78
Næring	2 169 981,18
Pensjon	-7 960 054,66
Skoleskyss	167 143,12
Samhandlingsreformen	26 370,54
Skatt	-4 510 497,58
Rammetilskudd	2 907 903,00
Netto renter	14 173,48
Avdrag	-259 448,00
Fond	305 570,00
Overført til investering	0,00
	-6 945 157,14

Fellesinntekter og fellesutgifter presentert i samme mal som det budsjettmessige kommunebidrag, spesifiserer avvikene mellom regnskap og budsjett på følgende måte:

Tekst	Regnskap 2015	Regulert budsjett 2015	Avvik	Regnskap 2014
Skatt på inntekt og formue	-122 209 870,16	-117 504 000	4 705 870	-111 282 403,55
Naturressursskatt	-7 856 475,00	-7 000 000	856 475	-7 770 532,00
Eiendomsskatt	-31 748 218,95	-32 800 000	-1 051 781	-34 393 425,75
Rammetilskudd	-218 662 503,00	-221 696 000	-3 033 497	-232 748 404,00
Statl. kompensasjonstilskudd	-2 825 594,00	-2 700 000	125 594	-3 578 468,00
Renter på lån	8 577 881,09	9 373 000	795 119	10 464 991,78
Renter på formidlingslån	-1 021 946,49	-850 000	171 946	-937 968,15

Renter - ansvarlig lån	-3 850 000,00	-3 700 000	150 000	-3 500 000,00
Renter på fond/alternative plasseringer	-955 769,00	-1 500 000	-544 231	-1 275 371,00
Renter - bankinnskudd	-1 188 912,94	-1 700 000	-511 087	-2 170 398,25
Avdrag på lån	14 953 580,00	15 208 000	254 420	15 549 410,00
Avsetning til fond	4 305 570,00	4 000 000	-305 570	8 904 626,43
Overført til invest	2 767 000,00	2 767 000	0	2 281 251,22
Sum	-359 715 258	-358 102 000	-1 613 258	-360 456 691,27
+ merinntekt eller mindreutgift	-mindreinntekt eller merutgift			

3 ÅRSRAPPORT FRA ENHETENE

3.1 SENTRALADMINISTRASJONEN

Etter kommunevalget i 2015 ble det gjennomført folkevalgtopplæring for representanter i kommunestyret og ledere av andre råd og utvalg. Dette ble gjennomført i samarbeid med KS.

Den administrative skoleeier har et overordnet ansvar i alle utviklingsprosjekter i skolen og deltar i samarbeidsmøter med Gjøvikregionen, Fylkesmannen, Fylkeskommunen, KS og Utdanningsdirektoratet. Skoleeier har ansvaret for vedlikehold av planer, forskrifter, rutiner og har tett samarbeid med skolelederne i kommunen.

Politirådet, som er et overordnet samarbeidsforum for kriminalitets forebyggende arbeid, har gjennomført 4 møter. Rådet har evaluert rus- og kriminalpolitisk handlingsplan 2014 – 2017, handlingsdel, vår og høst og er styringsgruppe for SLT-arbeidet.

SLT-koordinator har hatt formell og uformell kontakt med samarbeidspartnere innenfor rus og kriminalitetsforebygging og vært deltager i utvikling av interkommunal handlingsplan, «Vold i nære relasjoner». Saksbehandling av servering, salg- og skjenkebevillinger er fra 2015 tillagt stillingen.

I Strategisk Nærings- og Utviklingsplan er at de fleste tiltak er gjennomført/pågår i hht. til planen. Noen få tiltak er det besluttet og ikke gå videre med. Dette gjelder tiltak 5.2.1: Unge etablerere, hvor det var ønsket å kjøpe en gjennomføringsmodell fra Steinkjer. Denne viste seg å være for dyr. Videre har tiltak 5.5.3: Møteplasser for landbruket, kun hatt en samling, men samtidig er det fra tidligere etablert flere møteplasser. Det har vært et spesielt fokus på tiltaket samarbeid skole, næringsliv og kommune hvor det ble gjennomført en dag for 8. trinn på ungdomsskolene og elever ved Læringscenteret, hvor de først var i rådhuset for å få informasjon om kommunen som beslutningstaker og arbeidsplass. Siste del av dagen var elevene på bedriftsbesøk. Det er også arrangert utdanningsmesse for ungdomsskolene, videregående skole og elevene på Læringscenteret hvor det var 25 utstillere fra bedrifter og skoler

Eiendomsskatteinnføring har tatt mye ressurser også i 2015. Av 1094 innsendte klager til sakkyndig nemnd ble totalt 746 klager gått videre til klagenemnda. Klagenemnda har foretatt befaring og behandlet alle disse sakene i løpet av 2015. Sentraladministrasjonen har i denne forbindelse forberedt befaringer, med sakspapirer og produksjon av kart/kjøreruter, samt forberedelser og etterarbeid. Det er i 2015 brukt kr. 809.605,42 mill. til denne klagebehandlingen, inklusive utbetalte renter til de som har fått reduserte eiendomsskattetakster.

Sentraladministrasjonen har fortsatt Lean-veilederansvar for alle kommunens enheter og avdelinger som innfører Lean. Dette prosjektet har i 2015 i stor grad fulgt fremdriftsplanen, med unntak av sentrumsservice og enhetsadministrasjonen i Teknisk drift og eiendom.

Nordre Land kommune vedtok å invitere Etnedal og Søndre Land kommuner til å utrede mulighetene for å bli en kommune i november 2014. Søndre Land kommune vedtok å delta i dette, mens Etnedal takket nei. I K-sak 118/15 ga kommunestyret Forhandlingsutvalget i mandat å utarbeide et forslag til en konkretisert intensjonsavtale som gir rammene for en ny Land-kommune. Med bakgrunn i denne avtalen er saken om sammenslåing vedtatt lagt fram til rådgivende folkeavstemming i de to kommunene våren 2016.

Resultater i forhold til styringskort:

Andel betalte fakturaer innen forfall er fortsatt for lav. I 2015 ble vel 85 % av fakturaer betalt innen forfall. Det ble i 2014 gjennomført en verdistrømsanalyse dette målepunktet, og det ble avdekket to hovedfunn. Den ene utfordringen ligger i forbindelse med mottaket og scanning av fakturaer. I 2015 er dette rettet opp. Den andre

utfordringen ligger i den enkelte økonomiansvarliges arbeidsrutiner i forbindelse med arbeidet med inngående fakturaer. Det er på dette området det største potensialet til forbedring ligger nå, og dette er gjennom 2015 fulgt opp noe nærmere.

Sykefraværet i Sentraladministrasjonen er relativt lavt, med et korttidsfravær på 1,8 % og et langtidsfravær på 2,3 %, totalt sykefravær på 4,1 %.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	37.305.525,-	37.850.216,87	101,46

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Politisk styring har et merforbruk på ca. kr 93.000,- innenfor sine områder. Merforbruket på Sentraladministrasjonen skyldes i all hovedsak eiendomsskattekontorets administrative kostnader ved bistand i klagenemndas klagebehandling og merutgifter til avlønning til hovedtillitsvalgte.

3.2 DOKKA BARNESKOLE

Skolene avsluttet i vår samarbeidet med det statlige veilederkorpset. De har bidratt både inn mot skoleledere og skoleeier. Rutiner i planer for utviklingsarbeid i skolen er noe av det skolen, og spesielt ledelsen, sitter igjen med. Sammen med de andre skolene deltar Dokka barneskole i den statlige satsningen «Ungdomstrinn i utvikling», selv om DBS er en barneskole. Satsningen handler primært om regning i alle fag, men også klasseledelse.

Resultater i forhold til styringskort:

Elevundersøkelsen gjennomført høsten 2015 vitner om god trivsel. Høstens resultater på nasjonale prøver ga resultater som viser at skolen ligger litt under fylkeskommunalt gjennomsnitt (parentesverdi) med 47 (49) skalapoeng i lesing og 48 (49) skalapoeng i regning og 46 (48) skalapoeng i engelsk. Nasjonalt gjennomsnitt for alle prøver er 50 skalapoeng.

Fraværet blant personalet for 2015 var fortsatt lavt. Totalt sett litt opp fra 4,8 % i 2014 til 5 % i 2015. Langtidsfravær har gått ned til 3,1 %, mens korttidsfravær har gått opp til 1,9 %. Det jobbes tett opp mot den enkelte ansatt som er, eller er i fare for å bli sykmeldt.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	24 320 544	24 952 260	102,60

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Bakgrunn for overforbruket er i hovedsak lønn assistenter, manglende refusjon for utdanning og kjøp andre kommuner. Regnskapet viste at SFO kostet ytterligere mer enn det som kommer inn (kr 200 000). Det var budsjettert med refusjon for en studieplass som skolen ikke fikk gjennom statlig ordning (130000). Ekstra gjesteelever i andre kommuner fikk en uforutsett ekstra kostnad på kr 200000.

3.3 TORPA BARNE- OG UNGDOMSSKOLE

Det overordnede målet for utviklingsarbeidet på TBUS er: «Skolen skal være en lærende organisasjon». Dette innebærer bl.a. at det er lagt til rette for mer erfaringsdeling og refleksjon i fellesskap hos personalet. Veilederkorpset var ferdig med sin bistand i juni 2015, og det har gitt skolen verdifull drahjelp i forhold til systematisk utviklingsarbeid. Hovedområdet for utviklingsarbeidet fra høst 2015, er «Regning som grunnleggende ferdighet» i regi av Utdanningsdirektoratets satsing, Ungdomstrinn i utvikling.

Forskning viser at systematisk utviklingsarbeid over tid vil gi økt læringsutbytte hos elevene.

TBUS har mottatt midler fra satsingen «Aktivt sinn i aktiv kropp». Dette har gitt mulighet til innkjøp av utstyr for uteaktiviteter som bidrar til større og mer variert fysisk aktivitet blant elevene, spesielt i friminutt.

Resultater i forhold til styringskort:

Elevundersøkelsen: Elevene på TBUS trives jevnt over godt på skolen. Undersøkelsen viser at veldig få elever er utsatt for mobbing, 0 % av elevene har opplevd det 2-3 ganger eller oftere, snittresultatet 1,2 er som det nasjonale snittet.

Resultat på spørsmålene som handler om vurdering for læring, viser at elevene på TBUS skårer betydelig bedre enn landssnittet. Dette er en naturlig følge av at vurdering for læring har hatt fokus i forbindelse med utviklingsarbeid for lærerne over tid, og at det virker.

Læringsresultat: Årets grunnskolepoeng er ikke sammenlignbart med tidligere år, men det er ekstra positivt at årets avgangskull hadde en god faglig og sosial utvikling fra 7.til10.trinn, og at de oppnådde et godt resultat, ikke minst på skriftlig og muntlig eksamen.

Nasjonale prøver, både for 5. og 8.trinn, viser en positiv utvikling. 5.trinn ligger på snitt med fylket både i engelsk og lesing, og 8.trinn ligger over landssnittet i lesing. Andelen elever på lave mestringsnivå har gått ned, mens andelen på høye mestringsnivå har økt. Dette gjelder både lesing, engelsk og regning.

Årets 9.trinn er et veldig lite årskull, der få elever gir store utslag. Det som er gledelig for det trinnet, er at de har hevet snittresultatet fra 8. til 9.trinn.

Regning er det området hvor skolen skårer lavest, satsingsområdet regning blir derfor viktig å følge opp framover.

Sykefravær: TBUS har hatt et sykefravær på 5,7 %, fordelt på 4,7 % langtidsfravær og 1 % korttidsfravær. Sykefraværet har gått betydelig ned fra 2014, da var sykefraværet på 9,6 %. I løpet av 2015 har det gått gradvis ned fra 8,5 % i første kvartal.

Fraværet skyldes hovedsakelig langvarig eller kronisk sykdom og noe er svangerskaps-relatert. Tiltak utover ordinær tilrettelegging har ikke vært nødvendig.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	18 494 883	18 725 817	101,25 %

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Enheten har hatt et merforbruk på 230 934 kr. Årsaken til avviket er hovedsakelig som varslet i kvartalsrapport for 3.kvartal, nye utfordringer som har ført til økte lønnskostnader ved oppstart av skoleåret 15/16.

3.4 DOKKA UNGDOMSSKOLE

Dokka ungdomsskole deltar i det statlige utviklingsprosjektet Ungdomstrinn i utvikling pulje 3. Fokuset her ligger på organisasjonsutvikling og vurdering for læring, samt at vårt satsingsområde er regning som grunnleggende ferdighet. Prinsippet er kollektivt arbeid for å øke elevenes læringsutbytte.

Resultater i forhold til styringskort:

Høyere grunnskolepoeng enn foregående år, men tallene er ikke helt sammenlignbare siden valgfag nå har kommet inn. Resultater på nasjonale prøver er i nærheten av nasjonalt nivå, med unntak av lesing 8.trinn der resultater er signifikant lavere enn for landet, men innenfor usikkerhetsmarginen for fylkesnivå. Utviklingen fra 8. til 9.trinn er som nasjonalt, et gjennomsnitt noe bedre enn for landet, men ikke signifikant. Fritaksprosenten har gått ned fra 8. til 9. trinn. Elevene rapporterer i elevundersøkelsen at tilbakemeldingene fra lærerne er bedre enn før, men det er for tynt grunnlag til å si sikkert at dette er en trend.

Korttidsfraværet er konstant lavt, 2,0 % marginale 0,2 % lavere enn sist år. Langtidsfraværet har ikke endret seg fra i fjor; 8,5 %. Forholdene er i liten grad knyttet til jobb. Totalt var fraværet for 2015 10,5 %, i 2014 var totalt fravær på samme nivå; 10,6 %. Langtidsfraværet sank mot slutten av året.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	14 721 908	14 228 762	96,65

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Mindreforbruket skyldes flere «heldige» faktorer. Noe skyldes refusjoner langtidssykemeldinger der erstattere har vært billigere enn refusjonssatsen. Videre har utgiftene til opplæring av fosterhjemsplasserte blitt lavere enn budsjettet. Videre ble statlige refusjoner litt høyere enn budsjettet.

3.5 LÆRINGSSENTERET

Nordre Land læringscenter jobber aktivt for å få bosatte flyktninger i arbeid eller utdanning etter avsluttet introduksjonsprogram. Det er i 2015 lagt vekt på arbeidsmiljø for å redusere sykefraværet.

Resultater i forhold til styringskort:

Enheten melder opp deltakere til norskprøve og samfunnskunnsksprøve i perioden de er i introduksjonsprogrammet. Også andre deltakere føres fram til disse prøvene. Alle innvandrere med rett og plikt til norskopplæring tilbys dette innen tre måneder.

Målet med størst usikkerhet knyttet til seg, omhandler fortsatt hvor mange deltakere på introduksjonsprogram som ved avsluttet program går over i ordinær utdanning eller i arbeid. For å nå målet arbeides det med opplæringen som deltakerne får, og samarbeid med kommunale enheter /næringslivet for at deltakere skal få praksis og gjennom dette ha mulighet for kontakt med aktuelle arbeidsplasser. Målsettingen er også avhengig av arbeidsmarkedet og de svingninger som er der.

Årets sykefravær er totalt på 9,6 %. Langtidsfraværet 7,5% og korttidsfraværet 2,1%. Dette er en vesentlig nedgang fra året før, spesielt for langtidssykefraværet som er nær halvert. Korttidsfraværet holder seg stabilt,

og langtidssykefraværet har gått gradvis nedover i løpet av året. Dette skyldes bl.a at enkelt arbeidstakere har fått avklart arbeidsevne ift uførhet.

Langtidsfraværet har hatt årsak i sykdom hos den enkelte som ikke lar seg avklare/avhjelpe med tiltak på arbeidsplassen. De som er sykemeldte følges opp og det prøves ut tiltak på arbeidsplassen for å få de raskest mulig tilbake i arbeid

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	641 487,-	-2 704 356,-	-421

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Det meste av Nordre Land læringscenters dekkes av statlige tilskudd til arbeidet med flyktninger. Tilskuddene utbetales kvartalsvis. Det ble bosatt flyktninger ved slutten av året i tillegg til familiegjenforeninger noe som forklarer tallene. Det er vanskelig å budsjettere på starten av et år med tanke på hvor mange familiegjenforeninger som vil komme på et år.

3.6 TORPA BARNEHAGE

BARNEHAGENS MANDAT:

"Se for deg et barn som går og bærer på en skattekiste. Denne kisten inneholder barnets evner og forutsetninger for å lykkes her i verden. Vår viktigste oppgave i barnehagen er å finne nøklene til kista og hjelpe barnet å låse opp de ulike rommene, slik at de kan få tatt alle sine evner i bruk. Vår oppgave er ikke å fylle kista, men å åpne den og være åpen for det vi måtte finne der! (Pape)

Torpa barnehage sin visjon er ALT ER MULIG.

Torpa barnehage sitt satsingsområde for 2015: Torpa barnehage skal være en lærende organisasjon. For å nå målet har vi hatt fokus på **prosjektarbeid** slik at barnas egne interesser og spørsmål skal danne grunnlaget for læringsprosesser og temaer i barnehagen (jfr. Rammeplanens krav). Gjennom prosjektarbeid har Torpa barnehage har utviklet seg fra å være et aktivitetstilbud til å bli et stimulerende læringsmiljø. Dette har foregått i et samspill mellom hjem og barnehage. Arbeidet fortsetter i 2016.

Barnehagen hadde i 2015 ett korttidsfravær på 1,2 % og et langtidsfravær (ut over arbeidsgiverperioden) på 5,1 %. Sammenlignet med 2014 har fraværet gått ned. Tiltak i forhold til ansattes nærvær har vært i fokus de siste årene, og langsiktig arbeid er en mulig årsak til nedgangen. I tillegg er det gjennomført enkelte endringer i lederskapet som gir mer klare mål og forventninger. Utfordringen videre blir å beholde høyt nærvær.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	9 594 533,	10 386 286	108,25

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Torpa barnehage har to barn med enkeltvedtak, og har på bakgrunn av det økte lønnsutgifter til assistenter og spesialpedagog.

Endringer i brukerbetaling styrt fra sentrale myndigheter gir reduserte inntekter. For Torpa barnehage utgjør dette ca kr 50.000 for 2015.

3.7 DOKKA BARNEHAGE

Enheten har hatt fokus på følgende dette året: Opplæring – kursing i COS, innføring av lean og jevnlig jobbing med dette, kvalitetssikring og styrking av foreldresamarbeid, ved bl.a. lage bedre rutiner og retningslinjer som gjelder for alle tre husene.

Resultater i forhold til styringskort:

Det er ikke gjennomført brukerundersøkelse eller medarbeiderundersøkelse i 2015.

Resultatet fra 2014, tilsier at barnehagen skårer stort sett som landsgjennomsnittet, men det er likevel noe å jobbe med for å nå alle målsettingene, jf.. styringskortene.

Årets totale sykefravær er på 11,1 %, mot fjorårets 12,4 %. Langtidsfravær på 7,9 % mot 9,8 % i 2014. Korttidsfraværet har økt med 0,6 % fra 2014, det vil si 3,2 %.

Enheten jobber for å redusere fraværet, i tillegg til sykefraværsoppfølgingen.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	19 766 434	19 367 235	97,98

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Årets resultat viser et mindreforbruk, hovedsakelig i form av mindreforbruk fastlønn. Dette kan forklares med vakanser, dvs. vakante del stillinger.

3.8 NORDSINNI BARNEHAGE

Nordsinni barnehage med nærhet til barn og foreldre. Barnetallet økt i løpet av året, og det er gitt mulighet til akutt plasseringer i samarbeid med Land Barneverntjeneste.

Resultater i forhold til styringskort:

Barnehagen gir tilpasset opphold for brukerne, med endringer over året, som har gitt økt barnetall, samarbeid og god bruk av personalressursene. Dæhli har nesten full gruppe og mange små barn, avd. Skogvang har noe ledig, og kan derfor ta akutt plassering av barn, når dette har vært påkrevet. Det gir barna en god overgang i en vanskelig situasjon. Natur og nærmiljø brukes aktivt, og skolestartergruppa har fellessamlinger ukentlig. Nytt av året er samlinger for 5 åringer, ut fra behov for samvær og lek med flere av eget kjønn og økt etablering av vennskap fra tidlig alder.

Årets sykefravær er 13,8 %, langtidsfravær er 12,3 % og korttidsfraværet er 1,6 %. I året er langtidsfravær økt av ulike grunner, der egen helse og familiære forhold er årsaken. Tilpasninger gjøres, for å sikre nærvær, både ut fra antall dager i jobb, stillingsprosent, en del permisjoner, variert bruk av vaktene, arbeidsoppgaver og hvor arbeidet utføres i avdelingene, da lokalitetene er ulike i Dæhli og Skogvang. Samarbeid med Nav og sykmeldte i oppfølging av fravær og tilbake i arbeid, er godt.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	5 366 496	5 065 379,90	94,39

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Nøktern forbruk og innkjøp over året, og bruk av «gratis materiell» til forming ol. Lite brukt på skysstutgifter til møter ol. jfr. dognad fra personalet. Permisjoner innvilget gir mindre forbruk på fastlønn, og refusjon sykelønn har økt jfr. langtidsfraværet. Vikarbruk ved sykdom, avspasering og ferie er ut fra fleksibilitet og godt samarbeid i personalet og personalressursene på enheten, samt noen utplasseringer.

3.9 KULTURSKOLE

I 2015 feiret kulturskolen 25 år med stor forestilling i kinoen 12. desember. Alle lærere og de fleste av kulturskolens 200 elever deltok og viste bredden av våre kunstfaglige tilbud. Sammenlignet med mange andre kommuner har Nordre Land pr. i dag en god kulturskole både når det gjelder bredde, kvantitet og kvalitet.

Resultater i forhold til styringskort:

Målene i styringskortet er stort sett nådd. Andel ungdomsskoleelever er lavere enn målet, men litt høyere enn i fjor. Oppslutningen om de ulike undervisningstilbudene er stabilt. Vi hadde 321 elevplasser i 2015 mot 370 i 2014. Nedgangen skyldes mangel på lærere i fagene barnekor og dans. Noen grupper har fått mer ugunstige øvingstider, og andre grupper ble ikke startet opp høsten 2015. Nedgangen var derfor forventet. Vi jobber nå med at høsten 2016 skal bli mer forutsigbar og vi regner derfor med at elevtallet vil stige igjen.

Totalt sykefravær var på 11,3 % (Korttidsfravær var på 0,7 % og langtidsfravær utgjorde 10,5 %).

Korttidsfraværet er lavt. Det er neppe mulig å gjøre tiltak for å få det ytterligere ned. Langtidsfraværet skyldes i hovedsak én ansatt som har vært delvis sykemeldt hele året. Den ansatte følges opp i samarbeid med NAV.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	2 661 667	2 487 288	93,45 %

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Kulturskolen lå i utgangspunktet an til et merforbruk på over 100 000 kr. Differansen skyldes at det er brukt over 100 000 kr mindre på sykevikar enn fått i refusjon. Det skyldes også kutt i faste lønnsutgifter, delvis grunnet stillingsreduksjon fordi vi lå an til merforbruk og delvis fordi noen planlagte aktiviteter ikke ble startet opp høsten 2015 grunnet lærermangel.

3.10 NAV

NAV Nordre Land er kommunens arbeids- og velferdskontor som forvalter både kommunale og statlige ytelser og bidrar til å få innbyggere over i arbeid, utdanning og/eller aktivitet. NAV sin overordnede målsetting er – Flere i arbeid og aktivitet – færre på passive ytelser.

Resultater i forhold til styringskort:

Det var ikke eget styringskort for NAV for 2015. Enheten har i løpet av året fått ny leder (fra 1/9).

KOSTRA sammenligning mellom 2014 og 2015 viser at antall sosialhjelpsmottakere har gått opp, og det er også flere unge sosialhjelpsmottakere. Varighet på økonomisk stønad har gått ned og andelen langtidsmottakere har også gått ned. Gjennomsnittlig utbetaling av stønad pr mnd. er også redusert.

Det er lav arbeidsledighet. Andelen brukere som er arbeidssøkere eller har nedsatt arbeidsevne har god overgang til arbeid – kontoret ligger over de nasjonale målkravene.

I løpet av året har det blitt jobbet med å få avklart struktur og innhold i lavterskeltilbud til brukere med slikt behov – primært unge og bosatte flyktninger. Arbeidet så langt tilsier at tilbud og struktur er på plass 1. h.å.

2016.

Det er også blitt jobbet med struktur for samhandling mellom NAV og læringssenteret – mer arbeidsretting vedr bosatte flyktninger. Også her vil nye system være avklart 1. h.å. 2016.

Enheten har i løpet av høsten jobbet med intern organisering/arbeidsdeling. Det vises til Arbeids- og velferdsdirektoratets «kommunebrev» der det heter: «Brukerne skal møte et NAV-kontor der statlig og kommunal tjenesteyting fremstår som helhetlig og integrert. Begge parter har et gjensidig utbytte av å samarbeide tett om tjenester til kommunens innbyggere.»

Enhetens sykefravær har vært lavt – spesielt på kommunalt ansatte. De statlige ansatte hadde 1. h.å. 2015 høyt sykefravær. Samlet sett for enheten for hele 2015 er sykefraværet under fastsatt mål.

Økonomistatus:

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	8 404 824	9 132 411	108,6

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Allerede tidlig i 2015 ble det klart at budsjettet ikke ville holde og det ble gitt store tilleggsbevilgninger. Allikevel viser resultatet et overforbruk på ca 727 000 kr. I økonomirapport pr 1/12 ble det signalisert et merforbruk på 400-500 000 kr.

Merforbruket kan deles opp i

a) Lønnsutgifter og kontordrift	ca 172 000 kr
b) Økonomisk sosialhjelp og KVP	ca 401 000 kr
c) Krisesenteret Gjøvik	ca 154 000 kr

Vedr. a) er det både et merforbruk og en mindreinntekt som er årsaken. Merforbruk ved tilsetting av ny NAV-leder og mindreinntekter bl.a. mindre sykefravær

Vedr. b) er det tre hovedelementer – merutgifter utover budsjett for Kvalifiseringsstønad, større andel av sosialhjelp er gitt som lån samt mindre refusjonsinntekter (forskuttering av statlige ytelser)

Vedr. c) Feilbudsjettering – Nordre Land kommunes andel av kostnaden for felles krisesenter var ikke budsjettet i hht Krisesenterets budsjett.

3.11 FAMILIE OG HELSE

Familie og Helse er en sammensatt enhet bestående av Land barnevern, pedagogisk psykologisk tjeneste, psykisk helse, helsestasjon, barnebolig for mindreårige flyktninger, legestasjoner, fysioterapi/ergoterapi/ambulerende vaktmester, frisklivsveileder, kommunepsykolog, miljøretta helsevern, samt interkommunale samarbeid som Legevakt, SMISO m.m. Enheten leverer gode tjenester og har ansatte som har høy kompetanse med fokus på kvalitet i tjenestene som de yter til innbyggerne. Det har vært gjort mye godt arbeid i 2015 og enheten er stadig i endring pga nye behov og utfordringer som skal dekkes og løses. Enheten har utarbeidet ROS-analyser i de fleste avdelinger. Det er laget rutiner og prosedyrer som skal bidra i å sikre og øke kvaliteten på tjenesten. Det er i tillegg laget nye tjenestebeskrivelser og oppdaterte delegeringsrutiner. Kompetanseheving i enheten er prioritert, med blant annet storsatsingen Tidlig Inn (Tidlig intervensjon er en fellesbetegnelse på tiltak/programmer som har målsetting om å identifisere problemer så tidlig som mulig for å forebygge skader) som ble avsluttet i 2015.

Resultater i forhold til styringskort:

Det er ikke gjennomført verken brukerundersøkelser eller medarbeiderundersøkelse i 2015.

Psykisk helse: Stillinger: 7,5 faste årsverk, i tillegg 0,4 utvidelse pga prosjektmidler. Den største utfordringen for tjenesten er at færre får et tilbud i spesialisthelsetjenesten, både på dag og døgn-nivå. Mange av de som får

oppfølging kommunalt, er dårligere enn for noen år tilbake, noe som stiller store krav til bemanning og kompetanse. Antallet yngre som sliter øker. I 2015 var det 393 brukere som hadde oppfølging i avdelingen. Det har vært en økning på antall henvisninger. Antall nye henvendelser økte fra 139 i 2014 til 165 i 2015. Antall pasienter registrert pr 31.12.15 var 239, noe som bekrefter at det er mange som blir utskrevet i løpet av året.

Tjenesten inneholder bl.a. dagtilbud/grupper/kurs, herunder jentegruppe og ungdomsgrupper. I tillegg holdes KIB-kurs (kurs i mestring av belastningslidelser) og ulike typer grupper som eks åpen kveld, dagtilbud på stasjon, Parkengruppa m.fl.

Prosjektmidler: Enheten søkte prosjektmidler Kommunalt rusarbeid, og fikk 1mill, som ble fordelt mellom Teknisk drift og eiendom/sysselsettingsgruppa og psykisk helse, med henholdsvis kr. 250 000,- til STYRK og kr. 750 000,- til Familie og helse. I tillegg søkte avdelingen om midler til etablering av et nytt tilbud til de yngre, Trappetrinnsmodellen og fikk kr. 300.000,-. I november/desember fikk kommunen tilsagnsbrev fra Fylkesmannen om tilleggsbevilgninger, på ytterligere henholdsvis kr. 750.000,- på Kommunalt rusarbeid og kr. 308.000,- på Trappetrinnsmodellen.

Helsesøstertjenesten: utfører lovpålagte oppgaver til gravide, sped- småbarn, ungdom, samt til familiene til disse. I tillegg er det samarbeidsmøter, ansvarsgruppemøter, dokumentasjon, skoleteam, barnehageteam og fagteam.

Leder deltar og i BUF og Folkehelsegruppa. Tjenesten opplever økende behov for veiledning, hjelp og støtte i hverdagen for barnefamilier.

Tjenesten består av 4 årsverk med helsesøster, 0,4 jordmor, 0,5 hjemveileder, i tillegg til en midlertidig økning på 0,5 årsverk i perioden 01.08.15 – 31.07.16.

Svangerskapskurs på kveldstid er blitt byttet ut med tematreff på dagtid, hvor jordmor, fysioterapeut, hjemveilder og helsesøster deltar. I desember 2015 fullførte tjenesten opplæringsprogrammet Tidlig Inn. Utviklingsarbeidet i Nordre Land var å utvikle familier. Det er dessverre ikke mulig å sette dette i gang etter intensjonen nå, da ikke alle avdelinger pr i dag kan delta. Sesonginfluensavaksineringsen ble gjennomført i oktober/november og det var godt oppmøte. Alle bestilte vaksiner (ca 550) ble satt.

Tema	2013	2014	2015
Antall fødte	50	71	58
Antall utenl.vaks.kons	137		128
*Antall nygravide	57	52	63
Antall nye familier til hj.veil	7	6	8
Antall fam. COS-veil.			9, samt en gruppe.

*Antall nygravide er antall nye «brukere» hos jordmor. Noen velger kun å gå til lege.

Fysio- og Ergoterapitjenesten og ambulerende vaktmester består av 2, 4 årsverk ergoterapeut, 2,6 årsverk fysioterapeut og 2 årsverk ambulerende vaktmester.

Aktivitet, statistikk: Kjennetegnet på kommunefysioterapi og ergoterapi er at mange av pasientene har sammensatte problemer som krever langvarig behandling og tett oppfølging i forbindelse med habilitering/rehabilitering. Tjenesten har mange komplekse saker, og må bruke relativt mye tid på koordinering.

Statistikken nedenfor er hentet fra journalsystemet Gerica, det viser kun antall pasienter. Den gjenspeiler ikke antall behandlinger, oppgaver eller tidsbruk. Det er stor variasjon på tilbudet til de som er med i statistikken da noen har tilbud flere dager i uka gjennom hele året, mens andre kun har kortvarig tilbud.

Fysioterapi: Antall brukere som fikk fysioterapi i 2015: 202 stk. I tillegg deltok 112 stk. på ukentlig gruppetilbud i regi av kommunefysioterapeut.

Ergoterapi: Antall brukere som fikk ergoterapi i 2015: 192 stk. I tillegg kommer alle som har fått hjelp til vurdering og utlån av hjelpemidler fra kommunalt lager. Her ble det utlånt ca. 750 hjelpemidler. Fra NAV Hjelpemiddelsentral Oppland ble det utlånt 1489 stk. hjelpemidler til vår kommune, fordelt på 762 personer

Fagertun Bofelleskap har 9,1 årsverk, fordelt på 14 ansatte med ulik fagkompetanse.

Ved utgangen av 2015 bodde det 11 ungdommer ved Fagertun. 8 gutter og 3 jenter fra tre ulike land. I løpet av 2015 har det blitt bosatt 5 enslige mindreårige (EM). 2 EM har flyttet ut etter å ha fått innvilget familiegjenforening men de bor fortsatt i NLK. 1 EM går andre året på studiespes. ved Dokka vgs. De andre 10 går på Læringscenteret (norsk kurs/grunnskole) etter forventet studieløp. Hovedfokus er integrering og selvstendigjøring med bofellesskapet som en trygg og omsorgsfull base. Det blir lagt ned mye ressurser i leksehjelp på ettermiddag/kveld, og sammen med et jevnlig samarbeid med kontaktlærer på Læringscenteret fører dette til et forventet studieforløp uti fra nivå ungdommene befinner seg på ved bosetting.

Kommunepsykolog har 1 årsverk og er et lavterskeltilbud. Etterspørselen etter tjenesten er så stor at enheten pr nå ikke klarer å dekke etterspørselen. Selv om mange henvises videre til andre steder og tilbud, så var det 85 aktive saker i 2015. For å klare å imøtekomme den store etterspørselen er det utviklet flere gruppetilbud gjennom andre avdelinger. Det har blant annet vært angstmestringsgrupper og mødregrupper.

Legetjenesten: Ny driftsavtale er ferdigforhandlet, og gjeldende fra 1.1.16.

Barnevern er organisert som et interkommunalt samarbeid med Søndre Land og har totalt 15 årsverk fordelt på 12 årsverk med saksbehandlere, 1 merkantil, 1 fagleder, 1 leder.

Land barnevern hadde oppstart 1. mars 2015. Starten har vært preget av mangel på ledelse og rutiner for samordning av tjenestene, stort etterslep av saker, økende mengde nye saker, samt mye sykefravær. Dette har gjort det utfordrende å levere det tjenesten skal i henhold til lovverk. Det er mange avvik og dette er rapportert videre til bl.a Fylkesmann, øverste leder og til det politiske miljø.

Antall aktive saker ved årsslutt var 212. Barnevernet har en stor økning i antall meldinger. Det har vært et hektisk år med høy aktivitet, spesielt i forbindelse med sammenslåing med Søndre Land. Det har vært jobbet med forankring og det å implementere rutiner og prosedyrer. Det har vært, og er, en særs utfordrende situasjon i barnevernet. Tidvis høyt sykefravær, kombinert med innvilgede permisjoner, medførte at rådmannen sommeren 2015, etter anbudsrunde, bestemte å leie inn ekstern kapasitet i barnevernet (Trygg Start AS). Det arbeides med å sikre en forsvarlig tjeneste og bedre arbeidsforhold for medarbeiderne, og det vil bli rapportert på dette i 2016.

Pedagogisk psykologisk tjeneste har 3 årsverk med fagstillinger og 1 årsverk logoped.

Det har i 2015 vært utfordringer i forhold til tidspress. PPT opplever at journalføring er noe av det som «stjeler mest tid». Det har lenge vært et «tungt» system i henhold til journalføring hvor saksbehandlere må tilbake på kontoret for å få tilgang til mappene og sakene noe som oppleves om lite effektivt. PPT har i 2015 erfart at tjenesten er sårbar ved lengre fravær hos saksbehandlere. Logoped ble tilsatt i august 2015. Dette har vært et stort behov i kommunen og for PPT-tjenesten. Tilbakemeldinger fra både barnehage og skoler dokumenterer dette.

Tjenesten har pr. des 2015 125 aktive saker og gjennom 2015 har det tilkommet 24 nyhenvvisninger.

FRISKLIV: Frisklivssentralen har vært i drift hele 2015 besatt med 40 % stilling. Oppgavene har vært

stavganggruppe, individuelle konsultasjoner samt planlegging av konseptet «Friskliv senior» i Nordre Land kommune. Det har vært en jevn strøm av henvisninger gjennom året fra leger, psykisk helse, NAV. Totalt 130 konsultasjoner er registrert i 2015. Det er oppnådd gode resultater i forbindelse med konsultasjonene på Friskliv. For øvrig har det vært deltagelse på møter for ansatte på frisklivssentraler i Gjøvikregionen, deltatt på kurs for frisklivssentraler i regi av Helsedirektoratet, administrert deltagelse i aktivitetskonkurransen «det store pulsslaget» for ansatte i Nordre Land kommune, hatt samarbeid med Dokka videregående skole.

Sykefravær: Enheten Familie og helse har i 2015 hatt totalt et korttidsfravær på 1,1 % og et langtidsfravær på 6,4 %, kontra 3,7 % korttids- og 6,3 % langtidsfravær i 2014.

Økonomi: (tall i tusen)

Tjeneste	Regnskap	Budsjett	Forbruks%	Forbruk i kroner:
Administrasjon	6 365	6 977	91	-612
Legestasjoner	6 694	6 257	106	437
Miljørettet helsevern	1 171	1 027	114	144
Helsesøstertjenesten	3 017	3 546	85	-529
Fysio/ergoterapi	3 456	3 491	99	-35
Psykisk helsevern	5 076	4 784	106	292
PPT	2 234	2 299	97	-65
Barnevern	16 188	11 307	143	4 881
Fagertun/barnebolig	62	265	23	-203
Totalt for enheten:	44 266	33 956	110	4 310

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Familie og helse har et merforbruk totalt sett på 4,3 millioner. Barnevernet med et merforbruk alene på ca. kr 4,8 mill. Dette skyldes i hovedsak merutgifter knyttet til barnevernstiltak, tiltaksutgiftene har ikke vært justert i samsvar med regnskap 2014. Det er overført midler fra Læringscenteret for å dekke utgiften til Fagertun. Pga mindreforbruk på flere av de andre tjenestene, så justeres merforbruket ned til kr. 4,3 mill.

3.12 TILRETTELAGTE TJENESTER

Enhetens drift i 2015 har vært preget av analysearbeid av tjenestene og utarbeidelse og forbedringer av drift- og fagsystemer for å sikre god kvalitet i tjenestene. LEAN har blitt benyttet i endringsarbeid og daglig drift, for eksempel har avlastningsboligen implementert 190 store og små forbedringsforslag mens ledergruppa har implementert 80. Selv med høy aktivitet med endrings- og forbedringsarbeid har enheten nå «funnet en ro».

Resultater i forhold til styringskort:

Styringskortet viser et positivt resultat ved at enheten har klart å beholde andel årsverk med fagutdanning stabilt høyt.

Enheten har gjennomført brukerundersøkelse blant brukerrepresentanter/nærmeste pårørende til utviklingshemmete over 18 år med en svarprosent på 45 %.

Snittet av svarene innenfor spørsmålskategoriene selvbestemmelse, trivsel, trygghet, brukermedvirkning, respektfull behandling, selvbestemmelse, informasjonen og en helhetsvurdering er høyere i Nordre Land enn landsgjennomsnittet i alle kategorier. Det skåres under landsgjennomsnittet på to spørsmål. «Bestemmer selv i

hverdagen» med en skår på 3,8 der landet skårer 4,1 og «Bruker er fornøyd med fritidsaktivitetene sine» med 4, det landet skårer 4,3. Høyest skår på «Trives der han/hun bor» med 5,6 og «Bruker føler seg trygg i boligen» med 5,7.

Sykefraværet i 2015 var på totalt 11,3%, med 3,1% korttidsfravær og 8,2% langtidsfravær. Statistikken viser en liten, men positiv, nedgang fra 2014 på 0,7 %. Årsaken til sykefravær er ofte sammensatt og det har blitt arbeidet svært aktivt opp imot sykefraværsoppfølging med samtaler og tilrettelegging på arbeidsplassene, men fortsatt har enheten et for høyt sykefravær. Prosjekt Kulturbygging med fokus på arbeid med nærvær, vil bli svært viktig for enheten, parallelt som det arbeides videre med kontinuerlig utviklings- og forbedringsarbeid.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	41 204 414	38 876 070	94,35

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Resultatet viser et mindreforbruk på grunn av at enheten har fått større inntekter enn budsjettet i refusjon sykepenger og refusjon ressurskrevende tjenester. I tillegg fikk ikke tilførte hjemler, og med det lønnskostnaden, helårsvirkning i en bolig, da ny turnusplan med økt grunnbemanning ikke trådte i kraft før høsten 2015.

3.13 OMSORG OG REHABILITERING

2015 har vært et år preget av høy aktivitet innenfor tjenesteområdene. Enheten har flyttet inn og tatt i bruk to nye avdelinger på Landmo Omsorg og rehab.senter, Soltun og Avd. 1.

Hjemmetjenesten på Dokka har flyttet inn i nye lokaler som er tilpasset driften.

Samtidig viser tallene fra 2015 at enheten står foran en utvikling innenfor tjenesten som vil gi utfordringer både på kompetansesiden og den økonomiske siden.

De viktigste resultatene: Selv om året har vært preget av høy aktivitet på mange områder har enheten oppnådd gode resultater.

Åpningen av Soltun med nye velfredsteknologi løsninger har bidratt til mye oppmerksomhet lokalt og nasjonalt. Erfaringer fra velfredsteknologi løsningen som er blitt valgt er positive.

Åpningen av Avd. 1 har betydd mye for tilbudet til de brukerne som trenger en sykehjemsplass. Disse 15 langtidsplassene på Landmo har ført til at antall overbeleggspasienter er kraftig redusert, og enheten har klart å ta imot alle utskrivningsklare pasienter fra sykehusene i 2015.

Enheten leverer en av de laveste sykefraværstallene innenfor OR noen gang.

Enheten har kommet i gang med multidoser og startet opp med prosjektet EveryCare hjem, velferdsteknologi løsninger knyttet opp mot omsorgsboliger og private hjem.

Sykefraværet var i 2015 9,1 % (11,1 % i 2014 og 15,1 % i 2013). Korttidsfraværet var 2,4 %, mens langtidsfraværet utgjorde 6,7 %.

Reduksjonen i fravær fra 2014 er i hovedsak på langtidsfraværet. 2015 startet med et meget lavt sykefravær på flere avdelinger. Hjemmetjeneste avdelingene hadde de siste 6 mnd. av året en økning i sykefraværet.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks %
Økonomistatus	91.199.921,-	92.745.917,-	101,69

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

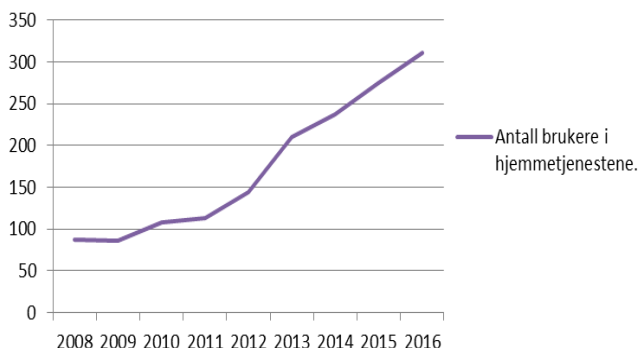
Enheten har gjennom hele 2015 jobbet mye med økonomi. Flere poster har blitt fordelt nedover i linje, og avdelingslederne har blitt mer ansvarliggjort i forhold til økonomi. Tidligere lå en større del av budsjett på fellesposter. Endringene har gjort styringen på økonomien bedre og avdelingslederne rapporterer bedre og på mer reelle tall enn tidligere.

Enheten leverer et merforbruk på kr. 1,5 millioner Det er mange grunner til det, men områdene hjemmetjenester, sykefravær, brukerbetaling, medisinforbruk, kjøkken/ vaskeri og innkjøp av utstyr til drift av de to nye avdelingene er de områdene som enheten har valgt å kommentere nærmere i årsrapporten.

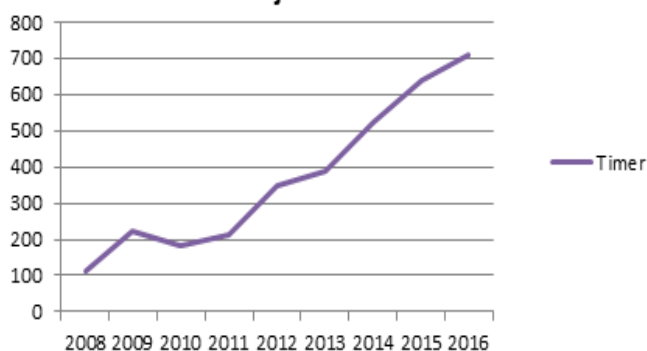
Hjemmetjenesten: Samlet sett har avdelingene i Torpa og Dokka brukt kr. 1,4 millioner mer enn budsjettet i 2015. Vi har et merforbruk på lønn, drivstoff og medisinsk forbruksmateriell. Hjemmetjenesten har i deler av 2015 hatt for mange brukere og oppgaver enn det budsjettet tok høyde for. Dette har skapt utfordringer knyttet til nødvendighet kompetansehevingstiltak, sykefravær og arbeidsmiljø. Dette er faktorer som kan ha gått utover kvaliteten på tjenesten.

Som følge av opprettelsen av en ny sykehjemsavdeling, ble det lagt inn forventninger om reduksjon i hjemmetjenesten. I budsjettet for 2014 ble rammen til hjemmetjenesten redusert med kr. 600.000,-, fra 2015 en reduksjon på kr. 2,2 mill. For 2016 ble ytterligere kr. 400.000,- tatt ut av ramma. Samtidig har vi en kraftig økning i brukere og antall vedtakstimer i samme periode. Se diagrammer under.

Utvikling i antall brukere, hjemmetjenestene, januar 2008 - 2016

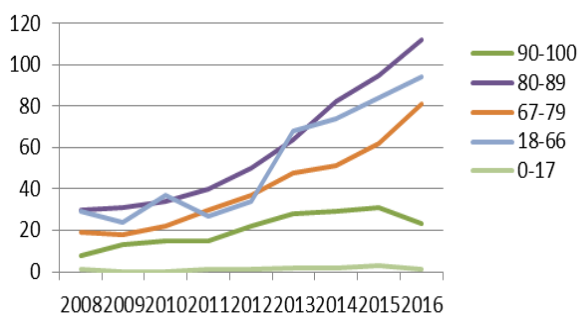

Utvikling i vedtakstid - hjemmetjenestene januar 2008-2016

Medisinforbruk

Alderssammensetning, brukere i hjemmetjenestene

Enheten har hatt en kraftig økning i pasienter mellom 18-66 år. Dette er et resultat av Samhandlingsreformen fra 2012. Pasientene ferdigbehandles i hjemmetjenesten eller inne på Rehab. etter en sykehusinnleggelse. Det er en av hovedgrunnene til at vi i 2015 har et merforbruk på kr. 400.000,- på medisiner. En økning på over 100 % fra 2012.

Kjøkken/ vaskeri: Enheten har høyere utgifter knyttet til lønn og matvarer enn budsjettet. Hovedårsaken til

dette var oppstart av ny Rådhuskantine. Merforbruk totalt sett for hele avdelingen er på kr. 500.000,-.

Brukerbetalinger: På grunn av forsinket åpning av Avd. 1 ble brukerbetalningene mindre enn forutsatt i budsjettet med kr. 2,1 millioner.

Utstyr: Åpningene av nye avdelinger på Soltun og Avd. 1 har ført til økt innkjøp av medisinsk og elektronisk utstyr som var nødvendig. Dette var det ikke tatt høyde for i budsjettet, og det førte til et merforbruk på ca.kr. 700.000,-. I tillegg måtte vaskeriet investere i ny tørketrommel. Kostnadene knyttet til dette kom på ca. kr. 100.000,-

Sykefravær: På grunn av lavt sykefravær har enheten et mindreforbruk på ca. kr 1 million i 2015. En av hovedårsakene til dette var at Avd. 1 hadde full bemanning fra januar 2015, men de siste sengene ble ikke åpnet for høsten 2015. Derfor ble personale fra Avd. 1 satt til å jobbe på de andre avdelingene på Landmo ved sykefravær. Dermed unngikk vi innleie og refusjonen fra NAV ble tatt til inntekt for OR.

Avviksmeldinger vold og trusler: Enheten har hatt en økning i avviksmeldinger gjeldende vold og trusler. Denne økningen er i all hovedsak knyttet opp mot demens avdelingen. Det har blitt satt i gang tiltak i samarbeid med spesialist helsetjenesten, kompetanse hevingstiltak for ansatte og økt grunnbemanning i perioder for å øke sikkerheten til brukerne og ansatte.

3.14 TEKNISK DRIFT OG EIENDOM

2015 har vært nok et år der Teknisk Drift og Eiendom har levert gode tjenester og jobbet godt på prosjektsiden. Enheten har god kontroll på økonomien og stabil drift.

Enheten har oppnådd gode resultater i forhold til styringskortene. Den daglige driften har vært god og stabil gjennom året og enheten har levert gode tjenester.

Det meste av året har vært preget at hektisk aktivitet på investeringsiden, både med utførelse og ferdigstilling av prosjekter og planlegging av nye. Av de større ferdigstilte prosjektene kan det nevnes tomtefelt Elverom, Torpa vannverk, renovering av en avdeling på Landmo, nye lokaler til hjemmetjenesten, brannsprinkling på Korsvold, reservestrøm til Landmo, Korsvold og rådhuset og fortau i Landmovegen og Nedre Smedbyveg.

Enheten har også brukt en del resurser på deltakelse i flere omfattende arealplanprosesser for å ivareta og utvikle kommunal infrastruktur.

I 2015 hadde enheten et sykefravær på 7,2%, fordelt på 1,7 % korttidsfravær og 5,5 % langtidsfravær. Både korttids- og langtidsfraværet har gått ned i forhold til tidligere år. Det jobbes målrettet med tett sykefraværsoppfølging sammen med HMS-rådgiver og bedriftshelsetjenesten.

	Budsjett	Regnskap	Forbruk %
Økonomistatus	43 444 341	41 583 366	95,71 %

Selvkostområder	Avløp	Vann	Sjøpøpelen.	Septikren.	Feier	Samlet
Inndekningsgrad	116,8 %	96,6 %	102,3 %	112,6 %	114,4 %	107,1 %
-overskudd/+underskudd	- 1 383 703	204 276	- 217 261	- 393 687	- 246 499	- 2 036 874

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Enheten har hatt gjennomgående god styring av økonomien, og har et mindreforbruk på snaut 1,9 millioner kroner i 2015. Mindreforbruket er oppnådd gjennom god og stram kostnadskontroll, og flere ubudsjetterte engangseffekter knyttet til blant annet vakans, lønnsbesparelser i forbindelse med prosjektarbeid, lavere brøytekostnad enn normalt, og lavere husleiekostnad enn budsjettet. Enheten har fulgt rådmannens henstilling om å stramme inn kostnadsbruken mest mulig for å dekke inn merforbruk hos andre enheter.

For selvkostområdene samlet endte året med et «overskudd» på ca. 2 millioner kroner. Av dette går ca. 460.000 kroner til å dekke tidligere udekkede underskudd, og resten avsettes til selvkostfond.

3.15 KULTUR

Aktiviteten på kulturenheten var normalt høy gjennom hele 2015. Forprosjekt for rehabilitering av friidrettsanlegget på Dokka stadion ble gjennomført. Enhetsleder deltok dessuten i forberedende planlegging av en evt. ny flerbrukshall i Torpa. Arbeidet med revidering av kommunens plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv ble satt i gang. Tilskudd til kulturformål ble fordelt på vanlig måte.

Resultater i forhold til styringskort:

Biblioteket har hatt 1222 aktive lånere i 2015. Disse har lånt 28 966 medier (inkl. e-bøker). Både antall aktive lånere og utlån har hatt en liten nedgang sammenlignet med 2014.

Parken ungdomsklubb hadde et aktivt år med 295 medlemmer første halvår og 289 siste halvår, mot 279 siste halvår 2014. Selv om det nå er over 50 færre ungdommer på ungdomskolene i kommunen, har ikke dette hatt så stor innvirkning på antall medlemmer på klubben. Dette skyldes at klubben har flere besøkende fra nabokommunene - spesielt på fredager. Alle turer og arrangementer ble gjennomført med mange ungdommer og god stemning! Bra deltakelse på Ung Sommer og mange deltakere på UKM, noe som igjen gjorde Nordre Land til den største kommunen når det gjelder deltakelse i Oppland. Gjennomsnittsbesøket på klubben var på 76 på tirsdager og 121 på fredager.

Kinobesøket gikk opp fra 6763 i 2014 til 7449 i 2015. Økningen skyldes i hovedsak at kinoen i 2015 viste en film som alene genererte et besøk på nærmere 1200, og at tilsvarende film ikke var tilgjengelig i 2014. Økningen er m.a.o. innenfor det som defineres som naturlige variasjoner. De tekniske installasjonene fungerte i hovedsak som de skulle.

Kulturenheten hadde i 2015 et korttidsfravær på 1,3 %, mens langtidsfraværet var på 14,4%. Korttidsfraværet er fortsatt lavt. Enheten har få ansatte og en langtidsykemelding gir store utslag, noe som forklarer økningen i langtidsfraværet. Enheten har fokus på godt arbeidsmiljø.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	7.753.443	7.715.676	99,51

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Kulturenhetens regnskap for 2015 viser et mindreforbruk på kr. 37.767, noe som må betraktes som et akseptabelt avvik. Enhetsleder har ingen kommentarer til økonomistatus utover dette.

3.16 PLAN OG NÆRING

Plan og næring består av fagområdene byggesak, oppmåling / geodata, plan, miljø, jordbruk, skogbruk, vilt og fisk

Status for kommunens planarbeid :

- Kommuneplanens arealdel : ferdigbehandling i kommunestyret i april 2016
- Kommunedelplan Synnfjell Syd : Planen er ute til 1.gangshøring
- Kommunedelplan Synnfjell Øst : Det gjenstår avklaringer i forhold til vann og avløp samt at det må på plass et samarbeid blant grunneierne for å finansiere og bygge ut fellestiltak.
- Områderegeringsplan Elverom : Planprogram er vedtatt. Planen legges ut til offentlig ettersyn våren 2016
- Områderegeringsplan Dokka Vest : Planprogram legges frem til politisk behandling våren 2016
- Områderegeringsplan Dokka Sentrum : Planprogram legges frem til politisk behandling sommer/høst 2016

Vegadressering: Prosjektet med adressering i hytteområder er godt i gang. Vegnavn er på de fleste vegene vedtatt av Hovedutvalg for landbruk, miljø og teknisk. Produksjon og utsetting av skilt er ute på offentlig anbud.

Arbeidet med å tildele adresser i matrikkelen er i gang og brev til hytteeierne med varsel om ny adresse samt husnummerskilt sendes ut høsten 2016. Oppsetting av skilt forventes også igangsatt høsten 2016.

Sykefraværet på enheten var 4,4 % i 2015

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	5.316.948	5.887.676	110,73

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Avviket skyldes at enheten har forskuttet kulturminneundersøkelser i Kommunedelplanområdene i Synnfjellet. Beløpet skal dekkes inn ved utarbeiding av reguleringsplaner.

4 INVESTERINGER 2015

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2015	Revidert budsjett 2015	Forbruk 2015	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01127	Gate/fortau Landmovegen	338 700	979 490,20	0	0	52 481,00	1 031 971,20	-693 271,20
Prosjektet omfatter: Gjelder egentlig 01327 Fortau Landmovegen Fremdrift: Økonomi: Vurdering:								
01210	Utvidelse tomtefelt Elverom	8 700 000	685 869,03	0	6 900 000	5 024 252,41	5 710 121,44	2 989 878,56
K-113/11 oppr budsjett 200.000 + K-100/12 oppr budsjett 2.500.000 + K-73/13 oppr budsjett 6.000.000.								
Prosjektet omfatter: Omregulering og utvidelse av tomtefeltet ved Elverom med 28 nye tomter. Fremdrift: Feltet er ferdig opparbeidet og klart til bebyggelse. Avklaringer rundt kompensasjon for omlegging av lysløype og eventuell etablering av bredbånd gjenstår. Asfaltering avventes. Økonomi: Slutfaktura oppgjort på 2016. Løses innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
01211	Dokka Kulturstasjon	4 500 000	3 648 269,42	0	150 000	24 831,00	3 673 100,42	826 899,58
K-113/11 oppr budsjett 4.500.000.								
Prosjektet omfatter: Rydding av stasjonsområdet, riving av enkelte bygg, istandsetting av lok-vekstedet og igangsetting av regulering av området Fremdrift: Istandsettingen utføres vinteren 2015/2016. Økonomi: Løses innenfor prioritert ramme. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk								

01215	Permanent barnehage Øygardsjordet	14 000 000	11 924 281,23	0	180 000	128 933,73	12 053 214,96	1 946 785,04
K-113/11 oppr budsjett 14.000.000.								
Prosjektet omfatter: For 2015 gjenstår formaliteter rundt godkjenning av barnehagen og tilhørende dokumentasjon. Fremdrift: Det siste som gjenstår er tiltak mot støy for å få godkjendt barnehagen. Dette pågår utover vinteren 2015/2016. Økonomi: Løses godt innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
01217	Elektronisk låsesystem Landmo	990 000	0,00	0	720 000	707 889,26	707 889,26	282 110,74
K-129/15 re-budsjett 720.000.								
Prosjektet omfatter: Elektronisk låsesystem på Landmo, for bedre adgangskontroll og sikkerhet. Fremdrift: Ferdigstilt Økonomi: Løst innenfor revidert ramme. Kostnader til låsesystem i forbindelse med ombygging LOS og rehabilitering av gamle Soltun er også ført her. Vurdering: Måloppnåelse realisert.								
01225	Utredning og prosjektering Riisby renseanlegg	4 600 000	164 888,62	0	1 300 000	1 409 155,84	1 574 044,46	3 025 955,54
K-113/11 oppr budsjett 100.000+K-100/12 oppr budsjett 500.000.								
Prosjektet omfatter: Rehabilitering av Riisby renseanlegg. Fremdrift: Byggestart i oktober 2015. Ferdigstillelse planlegges i mai 2016. Økonomi: Løses innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse realistisk.								
01229	Renovering Torpa vannverk	5 365 000	2 365 093,26	0	3 000 000	2 066 885,78	4 431 979,04	933 020,96
K-113/11 oppr budsjett 1.500.000 + K-100/12 oppr budsjett 2.100.000. + K-129/15 re-budsjett 1.765.000.								
Prosjektet omfatter: Renovering av Torpa vannverk. Fremdrift: Bygg og teknisk utstyr er nå på plass og vannverket er igangkjørt i en testperiode. Økonomi: Stylingstavle/PLS og ombygging til 400V har gitt uforutsette merkostnader. 1.765' omdisponert fra 01415. Løses innenfor ny ramme. Vurdering: Måloppnåelse realistisk, hensyntatt omdisponering.								

01230	Sonevanmåler Dokka	1 100 000	587 080,10	0	50 000	24 897,60	611 977,70	488 022,30
K-113/11 oppr budsjett 400.000 + K-100/13 oppr budsjett 400.000 + K-73/13 oppr budsjett 300.000.								
Prosjektet omfatter: Etablering av flere sonevanmålere, for å ha bedre kontroll på vannforbruk og eventuelle lekkasjer i ulike soner Fremdrift: En måler gjenstår. Forsinket pga kapasitet. Tas i 2016. Økonomi: Løses innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
01239	Utkjøp festetomter	5 800 000	5 720 531,00	0	103 000	102 502,00	5 823 033,00	-23 033,00
K-sak 47/12 5.800.000.								
Prosjektet omfatter: Utkjøp av festetomter i Landmoområdet og området rundt skolene på Dokka og Øygardsjordet. Fremdrift: Utført. Økonomi: Avregning vil bli foretatt etter endelig oppmåling. Vurdering: Måloppnåelse realistisk.								
01303	Fornyelse terminalserver, sikker sone	458 000	394 656,25	0	60 000	3 406,25	398 062,50	59 937,50
K-sak 100/12 oppr budsjett 458.000.								
Prosjektet omfatter: Teknisk plattform for databrukere tilknyttet sikker sone er utdatert og tilfredsstillende ikke databrukernes behov. Fremdrift: Løsningen slutført i løpet av 3. kvartal 2015. Økonomi: Løst innenfor ramme. Vurdering: Løsningen er satt i produksjon og kun justeringer/tilpasninger gjenstår.								
01304	Restrukturering av datarom	452 000	532 473,33	0	140 000	11 070,00	543 543,33	-91 543,33
K-sak 100/12 oppr budsjett 262.000+K-sak 73/13 oppr budsjett 190.000.								
Prosjektet omfatter: Organisasjonens datarom ble etablert i 1986 og er nå ustrukturet i forhold til kabling og systematisering samt kjøling. Fremdrift: Prosjektet ble fullført første kvartal. Økonomi: Merforbruket på dette prosjektet kan dekkes av mindreforbruket på prosjekt 01303.								

Vurdering:	Prosjektet ble fullført i henhold til målsetting.							
01305	Sikker utskrift	493 000	70 955,63	0	395 000	93 804,35	164 759,98	328 240,02
K-sak 100/12 oppr budsjett 343.000+K-sak 73/13 oppr budsjett 150.000.								
Prosjektet omfatter:	Sikring av utskrifter med sensitive opplysninger.							
Fremdrift:	Nye skrivere og multikopimaskiner kobles til i 2016.							
Økonomi:	Løses innefor økonomisk ramme.							
Vurdering:	Ferdigstilles i løpet av 2016.							
01307	ROS-tiltak	2 600 000	597 489,00	800 000	2 600 000	2 469 086,81	3 066 575,81	-466 575,81
K-sak 100/12 oppr budsjett 2.500.000+K-sak 112/14 oppr budsjett 800.000.								
Prosjektet omfatter:	Innkjøp og installasjon av nødstrømsaggregat for Landmo, Rådhuset og Korsvold, samt tilrettelegging for nødstrømsaggregat ved prioriterte el-anlegg i bygningsmassen.							
Fremdrift:	Aggregatene er ferdigstilt. Noe tilrettelegging i andre bygg gjenstår.							
Økonomi:	Løses innenfor ramme.							
Vurdering:	Måloppnåelse realistisk.							
01313	Energimerking av kommunale bygg	750 000	0,00	250 000	50 000	0,00	0,00	750 000,00
K-sak 100/12 oppr budsjett 250.000+K-sak 73/13 oppr budsjett 250.000+K-sak 112/14 oppr budsjett 250.000.								
Prosjektet omfatter:	Lovpålagt energimerking av kommunale bygg.							
Fremdrift:	Avventer Rammeavtale RI. Oppstart 2016. Prosessen vil pågå i anslagsvis 3 år.							
Økonomi:	Løses innenfor ramme.							
Vurdering:	Måloppnåelse fullt ut realistisk.							
01316	Nødlis Landmo	350 000	0,00	0	200 000	171 590,00	171 590,00	178 410,00
K-sak 100/12 oppr budsjett 350.000.								
Prosjektet omfatter:	Installering av nye nødlis på Landmo.							

Fremdrift:	Gjenstår noe arbeid på kjøkken								
Økonomi:	Løses godt innenfor ramme.								
Vurdering:	Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
01319	Utbedring overvannsproblemer Landmo	150 000	126 390,79	0	0	0,00	126 390,79	23 609,21	
K-sak 100/12 oppr budsjett 150.000.									
Prosjektet omfatter:	Etablering av nye synkekummer for å løse overvannsproblemer på tre plasser.								
Fremdrift:	Kummer er ferdigstilt og asfaltering utført. Gjenstår noe kantstein.								
Økonomi:	Løses innenfor ramme.								
Vurdering:	Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
01323	Fortau Lyngvegen	1 188 000	832 086,95	0	350 000	461 413,75	1 293 500,70	-105 500,70	
K-sak 100/12 oppr budsjett 900.000. + K-129/15 re-budsjett 288.000.									
Prosjektet omfatter:	Opparbeide fortau langs Lyngvegen								
Fremdrift:	Ferdigstilt sommer 2015.								
Økonomi:	Uavklarte forhold rundt slutfaktura. Forventer noe kreditering i 2016.								
Vurdering:	Måloppnåelse uavklart.								
01327	Fortau Landmovegen	1 150 000	152 447,19	0	950 000	751 043,88	903 491,07	246 508,93	
K-sak 100/12 oppr budsjett 150.000+K-sak 73/13 1.000.000.									
Prosjektet omfatter:	Omregulering og bygging av fortau langs Landmovegen, fra Gamlevegen til Øygardsjordet.								
Fremdrift:	Ferdigstilt til bruk høsten 2015, men noe avslutning og oppgjør av grunnerverv gjenstår til 2016.								
Økonomi:	Løses innenfor ramme. Tilskudd på ca 450.000,- er inntektsført.								
Vurdering;	Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
01338	Utbedringer Brovoll vannverk	1 900 000	0,00	0	70 000	60 180,60	60 180,60	1 839 819,40	
K-sak 100/12 oppr budsjett 500.000+K-sak 86/14 kr 1.000.000 fra 01232 og kr 400.000 fra 01417.									

Prosjektet omfatter:	Ombygging av pumper, fjerning av gammel trykketank, etablering av tank til vannglass, nytt UV-anlegg.							
Fremdrift:	Jobber med løsninger. Vurderinger pågår. Gjennomføres i 2016.							
Økonomi:	Løses innenfor ramme.							
Vurdering:	Måloppnåelse fullt ut realistisk							
01339	Utenomhus skoleområde Torpa	150 000	0,00	150 000	0	0,00	0,00	150 000,00
K-sak 100/12 oppr budsjett 500.000+K-sak 86/14 kr 1.000.000 fra 01232 og kr 400.000 fra 01417.								
Prosjektet omfatter:	Opprustning av uteområdet ved skolen i Torpa.							
Fremdrift:	Planlagte tiltak ferdigstilt i 2014. Ett tiltak gjenstår, men avventer prioriteringer fra skolen. Realiseres ikke før i 2016.							
Økonomi:	Løses innenfor ramme.							
Vurdering:	Måloppnåelse fullt ut realistisk.							
01402	Ombygging LOS	4 930 000	5 653 767,87	200 000	-300 000	-770 456,40	4 883 311,47	46 688,53
K-sak 73/13 7.200.000. + K-129/15 re-budsjett -270.000 - 2.000.000								
Prosjektet omfatter:	Ombygging av LOS til institusjonsplasser. Nye lokaler til hjemmetjenesten tildelt eget prosjektnummer.							
Fremdrift:	Ferdigstilt og innflyttet før jul 2014.							
Økonomi:	Løses innenfor ramme. Noe ekstra kostnader påløpt ved bl.a. sprinkling, byggeteknisk, elektrisk. Tilskudd fra Husbanken har kommet inn. 270.000 er omdisponert til 01217 Låsesystem Landmo og 2 millioner til 01516 Permanent base hjemmetjenesten Dokka.							
Vurdering:	Måloppnåelse realisert.							
01404	Sprinkleranlegg Korsvold, prosjektering og gjennomføring	2 000 000	53 504,01	0	900 000	891 442,00	944 946,01	1 055 053,99
K-sak 73/13 2.000.000.								
Prosjektet omfatter:	Prosjektering og etablering av sprinkleranlegg på Korsvold.							
Fremdrift:	Ferdig montert.							
Økonomi:	Løst godt innenfor ramme. Mottatt tilskudd på 972.000,- fra Husbanken.							
Vurdering:	Måloppnåelse fullt ut realistisk.							

01405	Skilting og dørmerking inne Dokka barneskole	120 000	0,00	0	120 000	0,00	0,00	120 000,00
K-sak 73/13 120.000.								
Prosjektet omfatter: Skilting og dørmerking på DBS på grunn av krav til merking og sikkerhet.								
Fremdrift: Løsning utarbeidet. Montering gjenstår. Tas våren 2016.								
Økonomi: Løses innenfor ramme.								
Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
01407	Komplettering adressering i Nordre Land	700 000	0,00	0	0	3 858,75	3 858,75	696 141,25
K-sak 73/13 700.000.								
Prosjektet omfatter: Gjennomføring av gateadressering i de resterende deler av kommunen								
Fremdrift: Blir først gjennomført i 2016.								
Økonomi: Løses innenfor ramme.								
Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
01409	UPS (reservebatteri)	320 000	0,00	0	0	223 462,50	223 462,50	96 537,50
K-sak 73/13 320.000.								
Prosjektet omfatter: Reinstering av reservebatteri til serverrom								
Fremdrift: Ferdigstilt i 2015								
Økonomi: Løst innen ramme.								
Vurdering: Prosjekt gjennomført.								
01418	Flomsikring	850 000	357 560,50	0	160 000	100 351,07	457 911,57	392 088,43
K-sak 41/14 850.000.								
Prosjektet omfatter: Egenandel til NVE for flomsikring i tre bekker, samt konsulentkostnader og flomsikringstiltak i Tonvollbekken.								
Fremdrift: Sikring i Tonvollbekken og Kvernsvebekken er gjort. Flomberegninger er utført. Øvrige tiltak gjenstår.								
Økonomi: Løses innenfor ramme.								
Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								

01419	Flerbrukshall Torpa (forprosjekt)	1 100 000	502 714,29	0	260 000	141 614,75	644 329,04	455 670,96
K-sak 24/14 500.000+K-sak 94/14 600.000.								
Prosjektet omfatter: For 2015 gjelder dette detaljprosjektering og anbudsgrunnlag.								
Fremdrift: Anbud er innhentet, og arbeidet utføres i løpet av vinteren/våren 2016. Områderegulering pågår.								
Økonomi: Forutsettes løst innenfor ramme.								
Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
01450	Opprustningsplan for kommunale veger	1 176 000		0	748 000	2 196 426,55	2 196 426,55	-136 426,55
01550	Opprustningsplan for kommunale veger	884 000		2 500 000	1 600 000			
K-sak 73/13 2.500.000. + K-129/15 re-budsjett								
Underprosjekter:								
01452	Ny skilting og merking kommunal veg						90 818,30	
01453	Sikring veståsvegen						113 520,00	
01454	Forsterking Lyngvegen						370 681,25	
01551	Opprustning Meierigata						349 054,00	
01552	Asfaltering og nytt fortau Lyngvegen						298 494,00	
01553	Asfaltering - Nedre Smebyveg						164 468,00	
01554	Breddeutvidelse Landmovegen						375 000,00	
01555	Asfaltering Storgata						152 212,00	
01556	Asfaltering - Granervegen						282 179,00	
Prosjektet omfatter: Investeringer og opprustingstiltak av kommunale veier ihht plan.								
Fremdrift: Gjennomført tiltak i liste over.								
Økonomi: Løses innenfor ramme. Enkeltprosjekter føres på eget prosjektnummer fra 01451 og utover.								
Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
01460	Opprustings- og rehabiliteringsplan	0	0,00	0	0	3 023 292,02	3 023 292,02	-33 292,02

01560	Opprustings- og rehabiliteringsplan	2 990 000	2 000 000	2 990 000				
K-sak 73/13 2.000.000+K-sak 86/14 - 186.000,-.								
Underprosjekter:								
01461	Ventilasjon Solheim Barnehage							61 230,00
01465	Ombygging gamle Soltun							2 580 135,52
01561	Universell utforming Dokka barneskole							235 524,75
01563	Rehabilitering piper Villavegen							146 401,75
Prosjektet omfatter:	Rehabilitering og opprusting av kommunale bygg ihht plan.							
Fremdrift:	Gjennomførte tiltak i liste over. Rehabilitering piper var egentlig ikke planlagt, men ble hastesak pga fyringsforbud.							
Økonomi:	Løst med liten overskridelse av ramme. Enkeltprosjekter føres på eget prosjektnummer fra 01461 og utover.							
Vurdering:	Måloppnåelse fullt ut realistisk.							
01501	Utskrifting av kjøretøy/varige driftsmidler	520 000	0,00	700 000	520 000	523 811,90	523 811,90	-3 811,90
K-sak 129/15 kr. 520.000.								
Prosjektet omfatter:	Utskifting av kjøretøy og utstyr ved TDE.							
Fremdrift:	Gjennomført.							
Økonomi:	Løses innenfor ramme. Omdisponert 60' + 120' til traktor og mannskapsbil brann.							
Vurdering:	Måloppnåelse fullt ut realistisk.							
01502	Bil Plan og næring - oppmåling	300 000	0,00	300 000	300 000	308 000,00	308 000,00	-8 000,00
K-sak 130/15 kr. 300.000.								
Prosjektet omfatter:	Utskifting av bil som skal benyttes til oppmåling og spredt avløp. Den gamle bilen er avskiltet og blir levert.							
Fremdrift:	En VW Caddy er anskaffet.							
Økonomi:	Løst med et lite overforbruk							
Vurdering:	Gjennomført.							
01503	Skateboardpark i betong	150 000	0,00	150 000	0	0,00	0,00	150 000,00

K-sak 130/15 kr. 150.000.

Prosjektet omfatter: Utskifting av elementer ved skateplassen bak Parken
Fremdrift: Under planlegging.
Økonomi: Løses innenfor ramme.
Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

01504	Trådløst nett barnehagene	310 000	0,00	310 000	200 000	0,00	0,00	310 000,00
--------------	----------------------------------	----------------	-------------	----------------	----------------	-------------	-------------	-------------------

K-sak 130/15 kr. 310.000.

Prosjektet omfatter: Etablering av trådløst nett i barnehagene.
Fremdrift: Forventes ferdigstilt i løpet av 2016.
Økonomi: Forventes løst innenfor tildelt økonomisk ramme.
Vurdering: Måloppnåelse er realistisk.

01505	Fornyelse av sentral IT-plattform	465 000	0,00	465 000	0	0,00	0,00	465 000,00
--------------	--	----------------	-------------	----------------	----------	-------------	-------------	-------------------

K-sak 130/15 kr. 465.000.

Prosjektet omfatter: Tilbakeføring av digitalt arkiv for gards- og bruksnr.
Fremdrift: Prosjektet ble startet opp men er lagt på is, da tjenesten er outsourcet.
Økonomi: Forventes løst innenfor tildelt økonomisk ramme.
Vurdering: Måloppnåelse realistisk.

01506	Oppgradering småskoleplassen	600 000	0,00	600 000	400 000	391 096,77	391 096,77	208 903,23
--------------	-------------------------------------	----------------	-------------	----------------	----------------	-------------------	-------------------	-------------------

K-sak 130/15 kr. 600.000.

Prosjektet omfatter: Oppgradering av lekeområdet ved småskoleplassen DBS.
Fremdrift: Planlagt og ute på anbud. Hoveddelen gjennomført før skolestart. Klatreløype utredes videre, og det søkes spillemidler på dette i 2016.
Økonomi: Løses innenfor ramme.
Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

01507	Renovering/nybygg lagerskur	300 000	0,00	300 000	0	0,00	0,00	300 000,00
K-sak 130/15 kr. 300.000.								
Prosjektet omfatter: Renovering eller nybygg lagerskur/leskur TBUS Fremdrift: Under planlegging. Realiseres ikke før i 2016, pga kapasitet. Økonomi: Løses innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
01508	IKT-prosjekter 2015	500 000	0,00	500 000	450 000	48 962,54	48 962,54	451 037,46
K-sak 129/15 kr. 500.000.								
Prosjektet omfatter: Midlene brukes til generell opprusting som det er behov for tilknyttet kommunens IKT-plattform. Fremdrift: Prosjektet er startet opp og vil ha parallell fremdrift med oppbygging av fullelektronisk arkivkjerne. Økonomi: Forventes løst innenfor tildelt økonomisk ramme. Vurdering: Endelig måloppnåelse for prosjektet vil ikke være kjent før ved utgangen av 2016.								
01509	Nytt el-opplegg og tørketrommel	180 000	0,00	250 000	180 000	0,00	0,00	180 000,00
K-sak 129/15								
Prosjektet omfatter: Oppgradering av elektrisk anlegg og anskaffelse av ny tørketrommel for å øke kapasiteten i tråd med økte behov på vaskeriet på Landmo. Fremdrift: I anbudsprosessen kom muligheten for å anskaffe tørketrommel tilsvarende de gamle. Undersøker dette videre, før en anskaffelse. Økonomi: Med en billigere løsning vil man kunne gjøre anskaffelsen i drift. Bevilgning ble i K-sak 129/15 omdisp til Steamkoker Vurdering: Jobbes videre med alternativ løsning før anskaffelsen gjennomføres.								
01510	Utskifting traktor drift	1 020 000	0,00	900 000	960 000	1 013 750,00	1 013 750,00	6 250,00
K-sak 129/15 kr. 960.000.								
Prosjektet omfatter: Utskifting av den minste traktoren på teknisk drift. Fremdrift: Gjennomført. Økonomi: Alle tilbud var over ramme. Laveste valgt, 60.000 omdisponert fra 01501. Overskridelse skyldes at mva på innbyttet traktor på kr 51.250,- ikke føres her, men godskrives kommunen annet sted i regnskapet.								

Vurdering:	Måloppnåelse realisert.								
01511	Utskrifting av mannskapsbil brann	940 000	0,00	700 000	820 000	801 853,75	801 853,75	138 146,25	
K-sak 129/15 kr. 820.000.									
Prosjektet omfatter:	Anskaffelse av ny mannskapsbil / røykdykkerbil på brann								
Fremdrift:	Bilen ble levert i september.								
Økonomi:	Anbudene ble noe høyere enn forventet. Kr 120.000,- omdisponert fra 01501. Salg av gammel bil inntektsført her.								
Vurdering:	Måloppnåelse realisert.								
01512	Ombygging Kulturskolens lokaler	150 000	0,00	150 000	120 000	105 429,53	105 429,53	44 570,47	
K-sak 130/15 kr. 150.000.									
Prosjektet omfatter:	Ombygging av kulturskolens lokaler for å oppnå større øvingslokale.								
Fremdrift:	Ferdigstilt.								
Økonomi:	Løst innenfor ramme.								
Vurdering:	Måloppnåelse realisert.								
01513	Prosjektering rehabilitering friidrettsanlegg	150 000	0,00	150 000	63 000	62 831,00	62 831,00	87 169,00	
K-sak 130/15 kr. 150.000.									
Prosjektet omfatter:	Midler til forprosjekt til innleie av ekstrent konsulentfirma for kostnadsberegning.								
Fremdrift:	Forprosjektet er gjennomført.								
Økonomi:	Prosjektet er gjennomført innenfor bevilgningen som ble gitt i K-sak 83/14, og bevilgning på kr 150.000,- vil derfor ikke blir brukt.								
Vurdering:	Forprosjekt ferdig								
01514	Fortau Nedre Smebyveg	1 570 000	0,00	1 370 000	1 570 000	1 329 089,25	1 329 089,25	240 910,75	
K-sak 129/15 kr. 200.000,-									
Prosjektet omfatter:	Etablering av fortau langs Nedre Smedbyveg, fra Lyngvegen til Landmovegen.								
Fremdrift:	Ferdigstilt.								

Økonomi: Løst innenfor ramme.
 Vurdering: Måloppnåelse realisert.

01515	Brannhydrant i Storgata - ROS	180 000	0,00	180 000	180 000	162 751,80	162 751,80	17 248,20
--------------	--------------------------------------	----------------	-------------	----------------	----------------	-------------------	-------------------	------------------

K-sak 112/14 kr. 180.000.

Prosjektet omfatter: Etablering av brannhydrant i nærheten av trehusbebyggelsen i Dokka sentrum.
 Fremdrift: Ferdigstilt to hydranter i oktober 2015. En i sentrum og en ved Landmo.
 Økonomi: Løst innenfor ramme.
 Vurdering: Måloppnåelse realisert.

01516	Permanent base hjemmetjenesten	2 000 000	0,00	0	1 600 000	1 218 182,69	1 218 182,69	781 817,31
--------------	---------------------------------------	------------------	-------------	----------	------------------	---------------------	---------------------	-------------------

K-sak 129/15 kr. 1.600.000.

Prosjektet omfatter: Etablere ny base for hjemmetjenesten i gamle banklokaler. Oppussing av lokalet.
 Fremdrift: Ferdigstilt til innflytting i november 2015.
 Økonomi: Løst godt innenfor ramme på 2 millioner.
 Vurdering: Måloppnåelse realisert.

01415	Ledningsnett rehabilitering	140 000	139 114,97	0	0	98 009,87	237 124,84	
01540	Opprustning vann og avløp	1 595 000	0,00	1 000 000	1 595 000	225 016,56	225 016,56	1 272 858,60

K-sak 112/14 kr. 1.000.000,- og K-sak 129/15 kr.595.000.

Underprosjekter:

01541	Innløp Dokka RA							123 766,56
01542	Slamcontainer Dokka RA							101 250,00

Prosjektet omfatter: Rehabilitering av ledningsnett og kummer. Utbedring av svake punkt og kjente problemområder.
 Fremdrift: Gjennomført tiltak i liste over.
 Økonomi: Løst innenfor ramme.
 Vurdering: Lite gjennomført pga manglende planleggingskapasitet. Må tas igjen i 2016.

01570	Sikring og ENØK-tiltak kirker	1 000 000	0,00	1 000 000	300 000	3 456,00	297 706,14	702 293,86
K-sak 112/14 kr. 1.000.000.								
Underprosjekter:								
01562	Renovering Åsli kapell						294 250,14	
Prosjektet omfatter:	Rehabilitering og opprusting av kirker.							
Fremdrift:	Ferdigstilt. Planlegger mer i 2016.							
Økonomi:	Løses innenfor ramme. Enkeltprosjekter føres på eget prosjektnummer fra 01571 og utover.							
Vurdering:	Lite gjennomført så langt. Gjennomfører flere tiltak i 2016.							
01588	Kjøp/salg av kommunale eiendommer	-500 000	0,00	0	-500 000	342 844,75	342 844,75	
	Inntekter i prosjektet:					-1 021 935,50		
	Netto i prosjektet:					-679 090,75		
Prosjektet omfatter:	Kjøp og salg av kommunale eiendommer, samt utgifter i forbindelse med dette.							
Fremdrift:	Pågår løpende i gjennom året.							
01589	Kjøp av Storgata 58 (Gartnertomta)	2 300 000	0,00	0	2 300 000	2 306 947,00	2 306 947,00	-6 947,00
K-sak 129/15 kr.2.300.000.								
Prosjektet omfatter:	Kjøp av eiendommen, samt utgifter i forbindelse med dette.							
Fremdrift:	Ferdigstilt.							
Økonomi:	Liten overskridelse pga omkostninger.							
Vurdering:	Måloppnåelse realisert.							
01590	Egenkapitalinnskudd KLP 2015	1 400 000	0,00	1 500 000	1 400 000	1 373 647,00	1 373 647,00	26 353,00
K-sak 129/15 kr. 1.400.000.								

Prosjektet omfatter:	Kjøp av eierandeler i KLP. Innkalling av egenkapital gjøres for å styrke KLPs økonomi. Styret i KLP fastsetter egenkapitalinnskuddet.
Fremdrift:	Har vært krevd inn årlig siden 2004. Krav om egenkapitalinnskudd kom i juli måned, og først da var årets sum kjent.
Økonomi:	Bevilget kr 1,5 mill. i opprinnelig budsjett basert på budsjett fra KLP.
Vurdering:	Gjennomført.

01591	Ansvarlig lån VOKKS	10 000 000	0,00	0	10 000 000	10 000 000,00	10 000 000,00	0,00
--------------	----------------------------	-------------------	-------------	----------	-------------------	----------------------	----------------------	-------------

K-sak 25/15 kr. 10.000.000.

Prosjektet omfatter:	Økning av ansvarlig lån til VOKKS med kr 10.000.000,-.
Fremdrift:	Lånet ble utbetalt i juni.
Økonomi:	I henhold til vedtak.
Vurdering:	Gjennomført.

01592	Startlån 2015	10 000 000	0,00	10 000 000	10 000 000	17 735 558,20	17 735 558,20
	Inntekter i prosjektet:					-17 515 463,19	
	Netto i prosjektet:					220 095,01	

K-sak 73/13 10.000.000.

Prosjektet omfatter:	Utbetaling av startlån og utgiftsføring av avdrag på startlån tatt opp i Husbanken.
Fremdrift:	Går løpende i gjennom året.
Økonomi:	
Vurdering:	

01661	SD-anlegg TBUS	0	0,00	0	0	23 156,00	23 156,00	-23 156,00
--------------	-----------------------	----------	-------------	----------	----------	------------------	------------------	-------------------

K-sak 83/13 100.000.

Prosjektet omfatter:	Oppgradering av nytt SD-anlegg på TBUS, for styring av varme, ventilasjon og basseng.
Fremdrift:	Hasteoppdrag startet før jul pga havari på gamle enkle anlegg. Realiseres innen mars 2016.

Økonomi: Underprosjekt av opprustingsplan i 2016, 01660. En faktura kom på 2015, derfor rapportering her.

Vurdering: Realiseres innen ramme.

08993	Utlån Nordre Land idrettslag	-	0,00	0	-265 000	0,00	0,00
	Inntekter i prosjektet:					-265 000,00	
	Netto i prosjektet:					-265 000,00	

Prosjektet omfatter: Inntektføring av årlig avdrag på lån til idrettslaget

08994	Utlån Dokka møbler eiendom	-	0,00	0	-225 000	0,00	0,00
	Inntekter i prosjektet:					-225 000,00	
	Netto i prosjektet:					-225 000,00	

Prosjektet omfatter: Inntektsføring av årlige avdrag på lån til DME

5 FINANS

Finansmarkedet 2015 kort oppsummert:

- Det mest innflytelsesrike i finansmarkedet i 2015, i hvert fall sett med norske øyne, var lave oljepriser. Dette påvirket også mye annet. Hovedforklaringene på prisfallet er økt produksjon innen skiferolje/-gass i USA og at Opec har opprettholdt produksjonsvolumet.
- Norges Bank har gjennom 2015 satt ned renten med 0,25 prosentpoeng ved to anledninger, og ved utgangen av 2015 var styringsrenten 0,75 %. Begrunnelsen for rentekuttene har vært at utviklingen i norsk økonomi har vært litt svakere enn ventet og utsiktene fremover var noe svekket.
- Gjennomsnittlig 3 måneders Nibor i 2014 var ca. 1,65 %. 10 års swap (noe tilnærmet fastrenten) falt i løpet av fjoråret fra 1,85 % og har gjennom året variert rundt 1,6 %.
- I valutamarkedet har den norske kronen svekket seg med 7,18% mot euro og 19 % mot britiske pund.

Det var i 2015 et sterkt avkastningsår i aksjemarkedet i Norge, med en avkastning på ca 9,2 % for gjennomsnittet av Oslo Børs. Avkastning siste 3 år ligger på 42,2 %. De lave energiprisene stimulerer til økonomisk vekst globalt, eksemplifisert gjennom økt bilsalg og bensinnetterspørsel i USA i 2015.

For Nordre Land kommune har plasseringene i finansmarkedet gitt en gjennomsnittlig avkastning på 3,62 % i 2015. Pengemarkedet har en lav avkastning som følge av lave renter og fallende fastrenter. Obligasjonsfondet er et fond med lav kredittrisiko og dette hadde en avkastning på 0,12 %. Aksjefondene oppnådde en avkastning for 2015 på 6,72 %, og der er det de utenlandske aksjene som har gitt best avkastning med en avkastning på hele 23,35 %.

Aktiva	Markedsverdi 31.12.14	Beholdning antall/pålydende	Kostpris	Markeds- kurs	Markedsverdi*	+/- %	Resultat hiå. kr	Avk. hiå. %	Utbet. renter/ utbytte
DNB Likviditet 20 (IV)	14,455,429	1,467.9259	12,681,868	9,965.5986	14,628,760		173,332	1.20 %	238,952
Sum Pengemarked	14,455,429		12,681,868		14,628,760		173,332	1.20 %	238,952
DNB Obligasjon 20 (III)	3,160,583	3,248.3854	2,338,912	974.1085	3,164,280		3,697	0.12 %	107,615
Sum Obligasjoner	3,160,583		2,338,912		3,164,280		3,697	0.12 %	107,615
Sum Rentemarked (eks. bankinnskudd)	17,616,012		15,020,781		17,793,040		177,028	1.00 %	346,567
DNB Scandinavian Property Fund	4,305,000	350,000	3,500,000	12.62	4,417,000		311,500	7.49 %	199,500
Sum Eiendom	4,305,000		3,500,000		4,417,000		311,500	7.49 %	199,500
DNB Norden (III)	1,859,237	1,482.5498	1,000,000	1,559.6817	2,312,306	131.2 %	453,069	24.37 %	
DNB Miljøinvest	447,196	994.9700	500,000	535.3403	532,648	6.5 %	85,451	19.11 %	
<i>Utenlandske aksjefond</i>	<i>na</i>	<i>2,306,433</i>	<i>1,500,000</i>		<i>2,844,953</i>	<i>89.7 %</i>	<i>538,520</i>	<i>23.35 %</i>	
DNB OBX ETF (Norge)	4,916,046	97,200	2,489,559	51.8958	5,044,268	102.6 %	128,222	2.61 %	
DNB Norge Selektiv (I)	2,487,841	3,970.0241	1,000,000	623.1183	2,473,795	147.4 %	-14,046	-0.56 %	
<i>Norske aksjefond</i>	<i>na</i>	<i>7,403,887</i>	<i>3,489,559</i>		<i>7,518,063</i>	<i>115.4 %</i>	<i>114,176</i>	<i>1.54 %</i>	
Sum Aksjefond	9,710,320		4,989,559		10,363,016	107.7 %	652,696	6.72 %	
Sum portefølje eks. bankinnskudd	31,631,332		23,510,339		32,573,056		1,141,225	3.62 %	546,067
Avkastning indeks (ST1X)		3,369.20			3,398.69			0.88 %	

6 FOLKEHELSEARBEIDET I NORDRE LAND

Årsmelding folkehelse 2015

Nordre Land er en folkehelsekommune, og det er overordnet at folkehelsearbeidet skal innarbeides i alle kommunens sektorer. Etter tolkning av statistikk materialet fra folkehelseoversikten

«Helsetilstand og risikofaktorer» som er utarbeidet i 2015, ser vi at flere sektorer vil ha en viktig oppgave å utføre også når det gjelder folkehelsearbeidet i årene fremover. Psykisk helse, fysisk aktivitet, kosthold og tobakk er noen av folkehelseutfordringene vi bør satse på. I den siste folkehelsemeldinga fokuseres det like mye på psykisk som fysisk helse, og særlig viktig er det i samfunnet å forebygge psykisk uhelse i vid forstand. Dette skjer ikke innen helseprofesjonene alene, men innen alle sektorer og samfunnet som helhet. I tillegg fokuseres det i folkehelsesammenheng mye på betydningen av satsning på skole og særlig gjennomført videregående opplæring som effekt på gjennomsnittshelse i et livsløp. Dette er viktig å ta med seg også når det gjelder den oppvoksende generasjon i vår kommune.

Kort oppsummering: Gjennom 2015 har det vært en 40 % fast stilling som folkehelsekoordinator. Det har vært full drift på folkehelsefeltet for koordinator gjennom året. Oppgavene har vært mange og svært varierte. Da koordinator også har frisklivsansvar vil det til tider være arbeidsoppgaver som er glidende i forhold til feltet friskliv/ folkehelse. Se derfor også på årsmelding friskliv under enhet «Familie og helse».

Hovedsaker:

Fra 01.01.15 ble folkehelse plassert under avdeling «faggruppe utvikling» sammen med en del andre faggrupper. Og som følge av dette kontorplass i rådhuset.

I siste halvdel av 2015 gikk mye av arbeidstiden med til å utarbeide folkehelseoversikten som nevnt over. Folkehelsekoordinator har fra juni 2015 deltatt i en koordineringsgruppe for folkehelseoversikter i Gjøvikregionen med representanter fra de fem kommunene i regionen og Gran. En ressurs i Gjøvikregionen helse- og miljøtilsyn har bidratt med innhenting av statistikk til helseoversikten. Men analyse av statistikken og utforming av oversiktene har skjedd innad i den enkelte kommune. Noe av året har også vært benyttet til tiltaksplan for folkehelse. Denne blir prioritert ferdigstilt etter folkeoversikten, da den siste danner grunnlaget for satsningsområder innen folkehelse for neste fireårsperiode. Deler av 2015 medførte arbeid med igangsetting og gjennomføring av aktivitetskonkurransen «Det store pulsslaget». For øvrig har det for koordinator vært deltagelse på kurs, møtevirksomhet internt i kommunen og eksterne møter i regionen, deltagelse på arrangementer og undervisningsoppdrag. Blant annet deltagelse på folkehelsenettverk i regi av KS.

Koordinator og skolerådgiver har søkt og fått innvilget 412 000,- til kommunens to ungdomsskoler gjennom prosjektet «Aktivt sinn i aktiv kropp». Disse midlene har som hovedformål å fremme fysisk aktivitet blant ungdom.

Folkehelsegruppa:

Det har vært regelmessige møter i folkehelsegruppa, totalt fem møter. Her har det vært drøftet aktuelle folkehelsesaker, deriblant vurdert søknader til folkehelsemidler. Det kom inn 13 søknader til folkehelsemidler etter fast søknadsfrist i 2015, og disse ble prioritert og innstilt til levekår. 300 000,- ble fordelt til 12 av disse. I tillegg ble det innvilget mindre summer folkehelsemidler etter løpende frist gjennom året.

7 RAPPORTERING PÅ POLITISKE VEDTAK

Saksnr	VEDTAK stikkord	Rapportering
K-25/15	Gjenoppbygging av fondskapitalen for det generelle disposisjonsfondet	I budsjett 2016 ble det prioritert avsatt kr. 4,7 mill. I tillegg gir resultatet for 2015 muligheter for ytterligere avsetninger.
K-26/15	Rullering trafiksikkerhetsplan	Trafiksikkerhetsplanen ble vedtatt i kommunestyret gjennom K-sak 107/15
K-27/15	Bosetting av flyktninger	Nordre Land kommune bosatte 19 flyktninger i 2015. Fem var enslige mindreårige (15-17 år), resten var familien eller enslige voksne. En familie på fem har som kvoteflyktninger hatt vedtak om bosetting siden uke 40 i 2015, og leilighet og andre forhold rundt har stått klar for å ta i mot denne familien. Denne familien trakk seg fra bosetting i starten av februar 2016. I forhold til vedtaket på økning fra 15 til 19 er dette oppfylt. I og med at familien trakk seg fra å flytte til Norge har kvoteflyktningene ikke blitt bosatt i 2015. Dette har vi underveis vært i kontakt med UDI om og bedt om evt at annen familie/andre personer kunne blitt bosatt, i og med at det var en del uavklart rundt familien som skulle bosettes. Dette har ikke UDi vært villig til å gjøre.
K-28/15	Revisjonsrapport/selskapskontroll oppfølging av rapportens anbefalinger i kapittel 10	De punkter som ligger i kommunestyrets vedtak, følges opp gjennom revidering av kommunenes eierskapspolitikk i 2016, i fbm eierskapsmeldingen. Saken er for øvrig fulgt opp i ulike fora; Ordfører-/rådmannsmøtet har drøftet behovet for valgkomiteer. Rådmannsutvalget i Gjøvikregionen har drøftet de ulike punktene i møte 18. mars i år. Topro AS sine omorganiseringer har vært gjenstand for flere eiermøter. GLT Avfall IKS har en fersk strategi, har overtatt inntransport av alt husholdningsavfall, og ny felles avfallsforskrift for regionen skal på plass 2. halvår 2016. Øvrige selskaper og anbefalinger vil bli fulgt opp.
K-40/15	Nordre Land-modellen: Asvo 50 % arbeidsleder, drift av kantine i Sentrumsbygg og arbeidsmarkedsrådgiver hos NAV	Jfr. pkt om kantine: Man valgte å gå videre med en løsning for kantine i kommunal egenregi. Jfr. pkt 3: «Arbeidsmarkedsrådgiver» er erstattet av stilling/rolle som tiltakskoordinator for både kommunale og statlige tiltak (Det er i praksis en statlig stilling der vedk. utvider rollen som tiltaksansvarlig til også å gjelde kommunale tiltak jfr trappa). Stillingsandel som tiltakskoordinator er definert til ca 70 % hvorav 30 % finansieres med prosjektmidler til trappa.

K-45/15	Overføring av driftsansvar for renovasjon til GLT-avfall IKS: oppfyllelse av forutsetninger	Hjellnes Consult AS har blitt leid inn for å lage anbudspapirer og bistå i prosessen. Alle kommunene har vedtatt overføring av ansvaret til GLT-Avfall. Overtakelsen skjedde fra og med 01.01.2016 Kontrakten med Reno Norden utløper 01.08.2017. Det er lagt opp et løp for å komme i mål i god tid i forhold til dette. Standardisering av anbudet mellom kommunene jobbes inn i anbudet. GLT-Avfall informerer og avholder møter med RFF-gruppen. Nordre Land kommune har 2 representanter i styret i GLT-avfall AS. Containerrenovasjon og miljøstasjoner opprettholdes. Sysselsettingsgruppen i Nordre Land jobber med oppfølging av containere i dialog med med GLT-avfall.
K-48/15	Innkjøp – etterlevelse av lov om offentlig anskaffelse	Det er holdt fokus på innkjøpsregler gjennom 2015, ved at reglene blir fulgt og protokoller blir ført.
K-49/15	Nye lokaler for Gjøvik krisesenter IKS	Saken er utredet av Gjøvik Boligstiftelse og oversendt til rådmannen i Gjøvik. Saker er sendt tilbake til GBL for ytterligere avklaring av momenter i utredningen.
K-117/15	Eierskapsmelding	Skal jfr vedtak i punkt 2 følges opp i 2016.
K-126/15	Avvikling av næringsrådet og eventuell videre deltakelse i et regionalt næringsutv.program for Gjøvikregionen	Avvikling av Gjøvikregionen Næringsråd Status: Er fulgt opp i regionale møter, og i styremøter i Næringsrådet. Gjøvikregionen Næringsråd er foreslått nedlagt i styremøte 15.3.16. Den nye regionale utviklingsorganet, Gjøvikregionen Utvikling, etableres fra 1.4.2016.
	Gjenstående fra tidligere år	
K-43/12	Landmoveien Dokka - Rådmannen gis myndighet til å selge Gnr 41 Bnr 256.	Gnr 41 Bnr 256 er foreløpig ikke solgt. Det er enighet om salg av det aktuelle arealet. Overdragelse vil skje i løpet av 2016.
F-68/13	Tjensteytingsavtale med fellesrådet	Første utkast til avtale er laget og det er gjennomført møte med Kirkevergen. Kirkevergen ønsket noen justeringer i forslaget fra kommunen. Forslag til avtale er gjennomgått med Fellesrådet.
K-50/13		Formannskapet nedsatte et forhandlingsutvalg , som med mandat fra formannskapet gjennomførte forhandlinger med fastlegene om ny avtale gjeldende fra 01.01.2016. Avtalen legger ingen hinder på muligheten til å ansette i denne hjemlen.